

PACIFIKE NUSKANDINO 16 JAPONŲ LAIVŲ

MAJURO SALŲ GRUPĖ AMERIKIEČIAI
OKUPAVO BE JOKIŲ NUOSTOLIŲBurmoje kiniečių ir amerikiečių armijoms
pavyko išnaikinti šimtus japonų

WASHINGTON, D. C., kov. 9 d. — Pacifike J.A. Valstybių narlaiviai šiomis dienomis nuskandino 16 japonų laivų, paskelbė laivyno departamentas. Nuskandintųjų laivų tarpe buvo vienas didelis tankeris, kuris vilko japonų garnizonams labai reikalingą gazoliną.

Narlaiviams dar pavyko nuskandinti penkis kareivių transporto laivus ir 10 karo medžiagos ir maisto transporto laivų. Šie japonų laivai palaikė ryšius su salose išmėtytais garnizonais ir aprūpindavo juos reikalinga medžiaga.

Nuo karo pradžios Amerikos narlaiviai jau nuskandino 627 japonų laivus. Laivyno pranešimas nesako kuriose vietose prieš laivai buvo nuskandinti, bet laikraštininkai turi pagrindo manyti, jog jie pasiekia pačius Japonijos pakraščius.

Japonai ėmėsi priemonių prieš narlaivius, bet negali jų sulaukyti. Amerikos narlaiviai skandina prieš laivus reguliariai. Adm. Nimitz tvirtina, kad narlaiviai sudavė priešui skaudžiausią smugį.

MAJURO SALOS, Pacifike, kov. 9 d. — Kai galingas Ame-

rikos laivynas vedė kovą dėl svarbiausių Maršalo salų, mažą laivų grupę priplaukė prie Majuro salų ir atėmė jas iš japonų.

Amerikos karo laivai apšaudė kelis japonų centrus, o vėliau įplaukė į salų apsuptus vandenius. Išskirti kareiviai nušėbo, kai išlipę į krantus nerado japonų. Majuro salos užimtos beveik be jokių nuostolių, visi salų įrengimai paimti sveiki. Vietos gyventojai labai patenkinti amerikiečiais, kurie jiems pirmą dieną davė maistingą medžiagą.

ŠIAURĖS BURMA, kov. 9 d. — Japonų karo vadovybė tikėjosi suduoti kiniečiams ir amerikiečiams skaudžią smugį, bet išėjo atvirkščiai, pareiškė gen. Merrill. Amerikiečiams pavyko apsupti kelis japonų batalijonus ir visiškai juos išnaikinti. Šiandien amerikiečių ir kiniečių armijos susijungė ir baigia naikinti apsuptus priešų kareivius.

Amerikos karo vadovybė labai patenkinta kiniečiais, kurie atliko didelį žygį per kalnus ir veikia labai pavyzdinčiai.

CASSINO FRONTE VOKIEČIAI NETEKO
40,000 KAREIVIŲ, SAKO ŠTABASVokiečiai lėktuvais bando gelbėti pietų
Ukrainoj atkirstas savo divizijas

SAJ. ŠTABAS, Napolis, kov. 9 d. — Cassino fronte vokiečiai neteko 40,000 kareivių, šandien paskelbė sąjungininkų karo vadovybė.

Vien tikslas nuo sausio pabaigos šiame fronte ruožė vokiečiai neteko 9,000 kareivių. Pusantrą tūkstančio vokiečių pateko nelaisvėn, daugelis užmušti, o sužeistų skaičius dar didesnis.

Amerikos aviacija padaro didžiausius nuostolius vokiečių užfrontėje.

Vokiečiai bėga iš
pietų Ukrainos

MASKVA, Rusija, kov. 9 d. — Vokiečių karo vadovybė sutraukė didelę daugybę transporto lėktuvų, kad galėtų išgelbėti pietų Ukrainoj atkirstus dalinius, sako sovietų štabas.

Didieji transporto lėktuvai stengiasi privežti šarvuotiems daliniams reikalingų ginklų, o iš ten velka specialistus.

Vietomis vokiečių lėktuvai negali nusileisti, ten karo medžiagą jie išmeta parašiutais.

Rusai sumušė du
vokiečių pulkus

MASKVA, Rusija, kov. 9 d. — Tarnopolio ir Prokurovo srityse eina smarkios kovos su vokiečiais, skelbia marš. Zukovo štabas.

Vietomis vienoje ir antroje pusėje mušiuose dalyvavo po šimtą tankų ir daug artilerijos. Marš. Mannštein sutraukė galingas karo jėgas ir bandė apginti strategines pozicijas.

Rusai sumušė du vokiečių pulkus ir atsiėmė Černoistov miestelį.

Jugoslavų karalius
skuba Londonan

LONDONAS, kov. 9 d. — Jugoslavijos karalius Petras ir jo ministras pirmininkas šandien apėjo Kairą ir skuba į Londoną.

Karalius Petras pasimatys su Churchilliu ir aptars daugelį Balkanų liečiančių dalykų.

Pasakojama, jog bus bandoma priversti karalių nusileisti partizanų lyderiui.

Bombarduoja Berlyną

Amerikos bombonešiai vėl aplankė Berlyną ir numetė 360,000 bombų. Padarinėje kilo milžiniškas gaisras, kuris buvo matomas už 275 mylių.

Angliakasių streikas
plečiasi

LONDONAS, kovo 9 d. — Anglijos angliakasių streikas plečiasi, šandien jau metė darbą 90,000 angliakasių. Valdžia buvo priversta uždaryti 165 kasyklas.

Streiku susirūpinimas labai didelis, nes jis pakenks karo pramonei ir transportui. Pradžioje manyta, jog pavyks reikalingą išspręsti, bet šandien darba metė dar daugiau darbininkų.

Australijos valdžia taip pat gavo leidimą paimti savo žinion kasyklas.

J.V. lakunai puolė
Wake salą

NEW YORK, N. Y., kov. 9 d. — Tokio radijas šandien paskelbė, kad keturi J.A. Valstybių lėktuvai bombardavo Wake salą. Japonai giriasi, kad jiems pavykė numušti vieną lėktuvą, kuris įkritęs į jūrą.

Iki šiam metui J.V. karo vadovybė dar nepadarė jokio oficialaus pranešimo apie Wake bombardavimą.

Paskutinį kartą Amerikos lakunams pavyko sunaikinti šešis japonų lėktuvus saloje.

Britų karo laivynas dabar yra didesnis, negu buvo prieš karą.

Daromas spaudimas į Urugvajų, kad pripažintų dabartinę Argentinos valdžią.

Italų laivyno likimas
neišspręstas

LONDONAS, kov. 9 d. — Geriausia būtų nutarimą dėl prieš arba buvusio prieš laivyno likimo atidėti iki karo pabaigos, pareiškė britų premjeras parlamentui.

Churchill pripažino, jog buvo svarstomas klausimas apie reikalingą sustiprinti sovietų laivyną italų arba kitais laivais.

Britų parlamento nariai užklauso labai daug įvairių klausimų apie sąjungininkų santykius ir karo eigą.

SUOMIAI SUTIKO PRIIMTI KAI KURIAS
SOVIETŲ PASTATYTAS SĄLYGASSuomių atsakymas suvėlavo, nes jų tarpe
kilo ginčų dėl atsakymo formos

STOCKHOLM, Švedija, kov. 9 d. — Gerai informuoti asmenys tvirtina, kad suomių valdžia sutiko priimti kai kurias sovietų pastatytas sąlygas paliauboms.

Yra pagrindo manyti, kad suomių atsakymas buvo išteiktas Švedijoje, sako Dennis Weaver.

Suomiai esą sutikę nutraukti santykius su vokiečiais, priimti 1940 metų sienas ir paleisti sovietų belaisvius. Dėl kitų klausimų jie nori tartis su rusais.

Suomių-rusų derybos
tesiamos

STOCKHOLM, Švedija, kov. 9 d. — Šiandien suomių valdžia išteikė sovietams atsakymą, kuris bus baze tolimesniems pasitarimams.

Suomiai jau anksčiau buvo paruošę savo atsakymą, bet jo nesuėmė, nes nesutarė dėl formos. Paskutiniu momentu suomių valdžia nutarė žymiai sušvelninti savo atsakymą.

Kai kurie bijojo, kad rusai visai nenutrauktų paliaubų derybų, jeigu jiems būtų griežtai atsakyta.

Gandai apie sąlygų
atmetimą

STOCKHOLM, Švedija, kov. 9 d. — Vakar buvo pasakojama, kad suomių valdžia atmetusi sovietų sąlygas paliauboms.

Suomiai esą negalį nutraukti santykių su vokiečiais ir nenorį pasitraukti iš dabartinių pozicijų. Jeigu valdžia padarys

Truputį šiltesnis, debesuotas. Saulė teka 7:11; leidžiasi 6:52.

ORAS

Truputį šiltesnis, debesuotas. Saulė teka 7:11; leidžiasi 6:52.

AMERIKOS AVIACIJA VĖL BOMBARDAVO
LIEPSNOJANČIĄ VOKIEČIŲ SOSTINĘUžvakar J.V. lakunai numušė 125 vokiečių
lėktuvus, išgriovė karo pramonės centrus

LONDONAS, kov. 9 d. — Šiandien skaitlingos Amerikos bombonešių eskadros vėl bombardavo Berlyną, paskelbė gen. Doolittle štabas. Amerikos bombonešius lydėjo astuntos ir devintos aviacijos armijos naikintuvai. Berlyno padangės nebuvo tokios aiškios, kaip vakar, bet lakunams pavyko išmesti galingų bombų vokiečių karo pramonės centruose, sako oficialus pranešimas.

Apskaičiuota, kad vakar dienos kovų metu amerikiečiams pavyko numušti 125 vokiečių lėktuvus. Vakare negrįžo 42 bombonešiai ir 11 naikintuvų. Ankstyvesnio bombardavimo metu amerikiečiai neteko 83 lėktuvų. Priešas pirmą kartą pajautė, kad J.V. sutraukė galingą aviaciją, kuri nekrepia jokio dėmesio į nuostolius, bet kasdien naikina svarbiausius karo centrus.

Šiandien sugrįžę lakunai pasakoja, kad vokiečių pasipriešinimas žymiai susilpnėjo.

Žymiai mažesnis vokiečių lėktuvų skaičius pakyla į padangę, pagaliau ir priešlėktuvinės patrankos jau ne taip dažnai šaudo. Pirmomis Berlyno bombardavimo dienomis Hitleris sutraukė geriausius lakunus ir didoką lėktuvų skaičių.

Šiandien pastebima menkesnė lakunų kokybė, o ir jų skaičius žymiai mažesnis.

Nacių pasakos apie
bombardavimą

BERNAS, Šveicarija, kov. 9 d. — Po dviejų Berlyno bombardavimų, vokiečių spauda ir radijas pasakoja, kad amerikiečiai daugiau nedrįs pasirodyti.

Vokiečiams pavyko padaryti tokių didelių nuostolių Amerikos aviacijai, kad ji nedrįs dienos metu pulti, skelbė naciai.

Kai Amerikos lakunai ir toliau tebeuola nacių sostinę, tai nacių propaganda jau nustojo kalbėti apie padarytus nuostolius. Dabar jie skundžiasi, kad labiausiai nukentėję Berlyno gyventojai.

Ištraukė adatą iš
moters širdies

NEW YORK, N. Y., kovo 9 d. — New Yorko gydytojas Alexander Ada šiomis dienomis ištraukė adatą iš vienos moters širdies.

Blogos nuotaikos pagauta moteris norėjo nusižudyti ir įbruko adatą į širdį. Adata buvo ištrigusi kairiajame prieširdyje, pavojingiausioje širdies vietoje.

Kai X spinduliai nustatė ada-

tos padėtį, tada gydytojas specialiu prietaisu ją ištraukė. Operacija buvo labai pavojinga, nes menkas pakrypinimas būtų atnešęs mirtį. Tai pirmą tokia operacija medicinos istorijoje.

Prezidentas taikosi
su Kongresu

WASHINGTON, D. C., kovo 9 d. — Prezidentas Rooseveltas, pralaimėjęs kovą kongrese dėl mokesčių, deda pastangas susitaikyti su įstatymų leidėjais.

Šiandien kongresan atvyko stabilizacijos direktorius Vinson ir kaimo tvarkytojas Bowles, jie du tarėsi su įstatymų leidėjais.

Finansų departamento sekretorius aplankė atstovų rūmų ir senato finansų komitetų pirmininkus.

Olandai rengiasi valdyti
kolonijas

SAJ. ŠTABAS, Pacifikas, kovo 9 d. — Dr. Hubertus van Mook, olandų kolonijų ministras, šandien tarėsi su gen. MacArthur apie savo kolonijų okupavimą ir valdymą.

Dr. Mook pareiškė, kad Australijoje bus sudaryta valdžia užsienyje, kuri tvarkys visus olandų kolonijų reikalus.

Olandijos karalienė paskyrė Dr. Mook šiam darbiui, olandų karo jėgos rengiasi dalyvauti kolonijų išlaisvinimo kovose.

Stalinas kreipėsi į britų premjerą, kad remtų sovietų poziciją lenkų ginčė.

Stalinas pasiuntė 22 sovietų karininkus į Tito štabą.

Vėliausios Naujienos

— Vakar dienos Berlyno bombardavimo metu vokiečių lėktuvai visai nedrįso pakilti. Vakar žuvo tik 7 Amerikos bombonešiai ir vienas naikintuvas.

— Tokio radijas skelbia, kad Rumunijos kabinetas atsi-
statydino.

— J.V. gen. Davis Graves vas. 8 d. išskrido bombarduoti vokiečių pietų Italijoje, bet negrįžo į savo bazę, jis skaitomas žuvusiu. Italijos fronte sužeistas gen. Paul Kendall.

— Maskvos radijas pasakoja, kad rusams pavyko pralaužti 105 mylių frontas pietų Ukrainoj.

— Vasario mėn. nuskandinta daugiau priešų narlaivių, negu nuskendo sąjungininkų laivų, paskelbė prezidentas Rooseveltas ir premjeras Churchill.

— Berlyne nėra vandens, geso ir elektros. Amerikos lakunų išmestos bombos labai bolgai paveikė vokiečių nuotaiką.

— Anzio fronte vokiečiai du kartus puolė, bet buvo atmušti.

— Gen. Holcomb paskirtas Amerikos ambasadorium pietų Afrikoj.

"NAUJIENŲ"
RAŠTINĖ

ATLIEKA VISUS
INCOME TAKSU
REIKALUS

VALANDOS:
Nuo 8:30 v. ryto iki 7:00 v. vak.
šeštad.: 8:30 v. ryto iki 4 v. vak.

NAUJIENOS

1739 SO HALSTED ST.
Tel. CANAL 8500

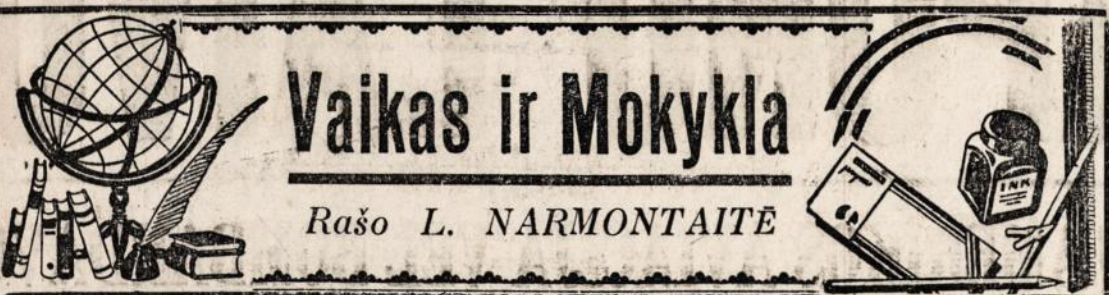
MOTERU SKYRIUS

WOMEN'S SECTION

ISTEIGTAS • MARIJOS • JURGELIONIENĖS

Redaguoja: NORA M. GUGIS

Vaikas ir Mokykla

Rašo L. NARMONTAITE

KARAS DARO ĮTAKOS MOKYKLOMS

Laikas nuo laiko mokyklose klasės ir metodai mainosi, sekamos naujos mados, pagal naujus sumanymus, naujus išradimus, patyrimus ir papročius. Taipgi mainomas kursų, klasių ir metodų, kaip ir įvesdinimas naujų mokyklų šakų, priklauso nuo taip vadinamo "spaudimo" grupių, kaip politinių, nacionalinių, pramonės, religinių, civilinių ir kitų įvairių grupių. Jeigu visų grupių reikalavimai būtų patenkinti, tai vaikai būtų mokiami visokių dalykų, mokyklos diena būtų labai ilga ir gal neliktų laiko kada vaikams mokyti rašybos, skaičiavimo ir kitų svarbių mokslo šakų.

Todėl reikia tėvams, mokytojams ir veikėjams tiksliai suprasti mūsų mokyklų siekimą ir kas jose turi būti mokoma, kad mokyklos nepavirstų į kokį kermosiu. Tarp jų "spaudimo" grupių galima surasti ir mokytojų grupes, kurios agituoja už specialias klases, kursų arba metodus.

Dabartiniu laiku nepaprastai didelę įtaką mokykloms, kursams, klasėms bei organizavimui klasių ir valandų aukštesnėse bei pradžios mokyklose yra padarę kariuomenės reikalavimai bei trukumas išlaikyti darbininkų pramonėje, krautuvėse ir įvairiose įstaigose.

Kariuomenės įtaka

Kariuomenės reikalavimai sutrumpino kai kurias klases, privertė įvesdinti naujų, pakeitė kai kuriuos metodus ir atkreipė daugiausia dėmesio į kai kurias senas ir naujas klases. Dabar, nežiurint kokias lekcijas mokytojos dėsto, — istorijos, gamtos ar algebras, — klasėse yra didelis koncentravimas įgū ant skaitymo. Kariuomenės patyrimai parodė, kad didelis skaičius kareivių nemoka sekti parašytas instrukcijas. Tad visi turi kreipti ypatingą dėmesį į skaitymo pamokas, kaip pradinėse, taip ir aukštesnėse mokyklose.

Kita įtaka, kurią yra padarę kariuomenės reikalavimai, yra koncentravimas ir net permainymas matematikos kursų. Ne per seniai buvo mada šiaip išsireikšti: "Kam mokyti tokių problemų aritmetikoje, kurių mes savo gyvenime niekada nevartosime?" Pavyzdžiui, tokias problemas, kaip kiek popieriaus reikia išpopieruoti vieną ar kito kambario, kiek tai kainuos ir kaip ilgai darbas truks. Tokios ir panašios problemos nurodomos kaip pavyzdys bereikalingo galvos sukimo: Girdi, kam vaikams kumuoti tokiais bereikalingais dalykais. Tokio nusistatymo laikosi ne tik kai kurie mokytojai, bet tėvai ir veikėjai. Šiandien jie kitaip kalba, sakydami, kad reikia vaikams daugiau praktiškų dalykų mokyti.

Aukštesnės rūšies matematikos šakos, kaip algebra, geometrija ir t. t., dėl to pat priešiškai neturėjo pasisekimo. Net turėjome juokingų prie-

žodžių, kaip antai: "Kam mokyti aukštesnės algebras, jei palaikys mokyklą gausiu darbu tik prie WPA arba turėsiu eiti ant "relief"?"

Taip bloga buvo padėtis, kad matematikos mokytojos neturėjo gana mokinių ir buvo priverstos kitus dalykus dėstyti.

O šandien nėra pakankamai matematikos mokytojų. Mada dabar yra studijuoti matematiką ne tik kad geriau išlaikyti kariuomenės kvotimus, bet ir dėl abelno mokslo, kad būtų galima gauti geresnį darbą industrijoje.

Daugiau dėmesio yra kreipiama į gamtos mokslus, kaip antai: į higieną, chemiją ir ypatingai į fiziką, kuri yra reikalinga kariuomenei, pramonėje ir net kasdieniniame gyvenime, kadangi mes gyvename vadinamoje mokslo gadyne.

Ir kitose mokslo srityse kariuomenės ir pramonės reikalavimas padarė didelę įtaką. Mokyklose permainė kursų, įvedė naujus, kaip orlaivinių kystės ir kitus. Liko pakeisti ir mokytojų metodus.

Maino dėl stokes darbininkų

Taipgi įvyko permaina organizavime klasių ir mokyklų valandų. Vietoje vienos išties dienos toje pačioje mokykloje reikėjo įvesti taip vadinamus "shifts". Vietoje to, kad visi susysk ateitų ir mokykla tuoj pat būtų uždaryta, dažnai buvo du arba daugiau "shifts". Vyresniems mokytojams teko sutrumpinti dieną, kad būtų galima palaikyti juos mokykloje ir duoti jiems progos dar per dieną eiti į darbą. Reikėjo taipgi permainyti klases tiems, kuriems kariuomenė davė leidimą pasilikti ilgiau mokykloje. Mokyklos diena turėjo būti pailginta, nes jaunesniems nebuvo vietos mokykloje išryto, todėl jų programa prasiidėjo vėliau ir vėliau. Mokytojų diena tapo ilgesnė, bet mokytojai liko tie patys, ir darbas pasidarė daug sunkesnis.

Tad iš visų atžvilgių visiems yra permaina, — dienos ilgesnė ir darbas sunkesnis. Bet mūsų šalis kariauja tam, kad ateityje būtų geriau. Tai turime kime vilties, kad iš šių visų permainų išeis daug gerų dalykų kaip visuomenei, taip ir mūsų mokiniams.

Bet, nežiurint madų arba permainų, lai mūsų tikslas būna palaikyti mūsų jaunimą mokykloje kiek galima ilgiau.

Vyras Norėjo Hitlerio J.V., Moteris Ieško Skirybų

Ponia Helen Medizer, 29 metų, išklė teisme bylą savo vyrui Jack Medizer, 30 metų. Moteris aiškina, kad jos vyras nuolat kalbėdavęs, jogei Jungtinėms Valstijoms reikia Hitlerio, kad vyrai galėtų moteris suvaldyti. Jos vyras, sako skundas, pareidavęs namo iš tavernų vėlai ir girtas, grumodavęs ją papiauti ir iš namų išvyti.

KESTUTIS

Trumpas ištraukos iš Lietuvos Istorijos

LIETUVIŲ TAUTOS GYNEJAS.

Ne vėnam Lietuvos kuni-kaiščiui neteko tiek daug kovoti su Vokiečių ordinu, kiek Kęstučiui. Tai atsitiko todėl, kad jo laikais Vokiečių ordinas kaip įmanymas stengėsi prasimušti į žiemius nuo žemutinio Nemuno tekėmės, nukariauti žemaičius ir teritoriniu būdu susijungti su Livonijos Ordinu, su kuriuo politinė sąjunga buvo gudriai maskuojamas krikščionybės platinimo skraistė, ir todėl jam vykdėti pasisekdavo nuolat pasitraukti pagalbos iš Vakarų Europos, kur kryžiaus karų prieš pagonis idėja dar buvo gyva.

Pagal kroniką Kęstučio viešpatavimo laikų (1345-1382) Vokiečių ir Livonų Ordinau padarė 140 žygių prieš Lietuvą. Ordino pergalė visos Pabaltijos rodėsi netolima, kuomet prieš 1344 metus rimtai telkė visas savo jėgas ir iš Vakarų Europos susikvietė daug žymių riterių bei valdovų. 1345 m. sausio mėn. atvyko patys žymieji ordino svečiai, kurie, norėdami išvengti popiežiaus paskelbto kryžiaus karo prieš Turkus, dėjos prie Čekijos karaliaus ir mažiau pavojingą žygį prieš pagonis. Į ordiną atvyko Čekijos karalius Jonas su savo sūnum Karoliu, Vengrijos karalius su palydovais, Olandijos grafas Vilhelmas IV, grafas Cinteris Von Schwartzburg ir daugelis kitų. Iš viso susirinko apie 200 įvairių valdovų, kurie norėjo kovoti su Kristaus priešinin-kais. Žodžiu, visas Europos kariuomenės žiedas ir ordino magistras su savo kariais išsirengė į žygį prieš Lietuvą. Bet staiga gauta žinia, kad lietuviai su didela kariuomene ruošiasi pulti Sambiją. Žinoma, magistras sustojo ir sukvietė vadus pasitarimui, kuriems buvo nuspręsta gelbėti savo žemę. Todėl kryžiuočiai čia trauktis link Sambijos. O tuo tarpu lietuviai užpuolė Ordino Livoniją, kurios magistras su kariuomene buvo iškeltas į Ezelio salą, nes jam didysis magistras ankščiau buvo užtikrinęs, kad galės būti visiškai saugus.

Lietuviai Livonijoje užėmė Mėtaulę, suėdino Dobelės (Dobelną) pilį, paskui patraukė link Rygos, pavertė penais visus aplinkinius moltingus, užpuolė Neumuhlą, kurį taip suėdino niekam neleidami išeiti. Džiugaudami nuturiojo Siguldos apylinkes ir paskui su dideliu grobiu ir daugybe vyrų ir moterų belaisvų grįžo namo. Šito žygio metu Livonijoje buvo išmista apie 2,000 žmonių.

Kai lietuviai teriojo Livoniją, kryžiuočiai sugužėjo į Sambiją ir nerado jokio priešo. Tuo tarpu Kęstutis ir Algirdas liepė visus pasienius, ypač žemaičių pakraštį, nuterioti, o gyventojams su visa manta pasitraukti į girias ir pelkes, kad atėję kryžiuočiai nieko nerastų. Po to Kęstutis įsiveržė į Prūsus, o Algirdas į Livoniją. Ordino kariuomenė, neradusi Sambijoje priešo, susimetė atgal pulti Lietuvą. Bet tas užpuolimas visai ne-

Mrs. Catharine Cooper Reardon, kuri šiomis dienomis buvo nužudyta Washingtono katedros požemiuose.

pavykęs, nes apnaikintame krašte neradę nė vieno pagonies, kryžiuočius gi užpuolusios ligos ir badas pritrūkę maisto ir pašaro, ir jie buvo priversti grįžti be nieko. Iš šio didžiulio žygio, kuriame dalyvavo tiek daug žymių riterių, kryžiuočiai nieko nelaimėjo, tik buvo lietuvių gudriai apgauti ir suvedžioti.

Visą šio žygio nepasisekimo kaltę buvo suversta Ordino magistrui Ludolfui Koenigui, taip, kad ordinas prestižui atgauti paskyrė jo vieton Henriką Dusemer, narsų kariautą prieš Lietuvą. Lietuva šiuo žygiu laimėjo didelę kovą ir, sugniuždinusi Ordiną, jo paties jėgomis, privertė jį keisti ligšiolinę karo taktiką su Lietuva. Taktiką turėjo keisti ne vien dėl to, kad ordinas pralaimėjo ir susikompromitavo aukštųjų svečių akys, bet ir todėl, kad susidūrė su nauju faktu, būtent, Algirdo ir Kęstučio susivienijimu, kuris Lietuvai garantavo stiprybę. Ordiniui paaiškėjus, kad būtų maža šansų laimėti sau visą Lietuvą vienu žygiu, nusprendė puldinėti Lietuvą partizanisku būdu ir naikinti visą, kas tik pakeliui pasipainios. Nuo to laiko ir prasidėjo dažnios beveik nuolatinės kovos, kurios tęsėsi visą Kęstučio viešpatavimą. Prisidengęs krikščionybės platinimo skraiste, ordinas nesiliovė sieks savo politinių tikslų. Tokiems ordino siekiams, Kęstučio laikais, buvo puikios sąlygos, nes ordinas buvo geriausiai organizuotas ir ginkluotas ir turėjo paramą iš dviejų didžiausių pasaulio monarchų — popiežiaus ir imperatoriaus, kurių dvasinį autoritetą ir materialinę pagalbą kryžiuočiai stengėsi visuomet panaudoti. Ordino galybė dar labiau didino ta aplinkybė, kad Kęstučio laikais jį valdė pats žymiausias magistras Winrihas von Kniprode (1351-1382).

Nesunku tad suprasti, kokią jėgą sudarė gabaus magistro vadovaujama vienuoliška valstybė, kur paklusnumas buvo didžiausias įsakymas ir aukščiausias riterio pareiga. Su tokia jėga teko susitikti Kęstučiui, kuris ryžosi neužleisti nė vienos pėdos savo tėvų žemės. Prasidėjo ilgos, žiaurios kovos, kurias visas atvaizduoti būtų neįmanoma ir gal nuobodų, todėl toliau mes pažvelgsime į bendrus charakteringus kovų bruožus ir paskui kai kurias atskiras žymesnes kautynes, kurios Kęstučio viešpatavimo laikais įvyko.

(Bus daugiau)

Paruošė ir sutrumpino —V. Byanskienė.

KANADOS MOTERYS

Moterys tik lygybės nori

Taip plačiai rašoma ir siekiama demokratijos tarpe tautų, bet jos dar neatsieikia savitarpėje.

Vyrai taip neva smarkiai už ją kovoja, bet tik tai sau, o apie moteris užmiršta. Vyrai dar niekaip negali prisipažinti, jog moters visuose gyvenimo klausimuose gali vyrams lygios būti. Moterys nenori vyrų pralenkti, anaipol, — jos kaip tos mažosios tautos irodo, kad savistovės be globėjū gali gražiausiai tvarkytis ir progresuoti. Jos nori tik lygybės visame kame.

Kiek jau moterys yra priko-voje, kol atsiekė kokią jos šiandien turi teisę, nemažiau už vyrus pasaulio pagerinimui. Kovoje pasaulio gerinime moterys visada vyrus remia su pasiryžimu, su atvirumu. O vyrai, jeigu rėmė kokį moters sąjudį, darė tai lyg iš pasigalėjimo arba žiurėjo, kas iš to išeis.

Ankstyvesniais laikais, apie vidurį devyniolikto šimtmečio vyrai buvo tiek "demokratiškai" mandagūs, kad S. Anthony bandžiusi kalbėti didžiulėje svetainėje buvo apmėtyta supuvusiais kiaušiais, supuvusiomis daržovėmis ir išjuokta žodžiais. Ji po tokio "širdingo" pasveikinimo nepabėgo, bet nusivaliusi prašė, kad jos visi iškalbėtų ir ramiai tęst savo kalbą moterų gynimo klausimu.

Na, žinoma, tai buvo arti šimto metų tam atgal, bus vyrų pasiteisinimas ir, žiūrėk, sakys, kaip mes dabar moteris gerbiame. Čia tai yra ironija. Piktą ironiją, nes vyrai bijo paklausti savęs, kas sulauko jų ranką šiandien nuo me- timo — kokio šlamšto į moters veidą. Niekas kitas, kaip moteris, ar ji pavidale motinos sunų auklėjo perstatydama pagarbą moteriai, ar ji panelė ar žmona, vienok moters pasiryžimas, nenuilstanti kova, davė ir duoda jai pagerinimą vyrų gretinume.

Kiek yra grynai moterų organizacijų, kurios taip demokratiškai remia bet kokį pasaulio judėjimą, tos tik tos grupės įvairiausia taip umą pašal-pą ir šiuose karo laikuose teikiu. Ar jos, tos grupės gauna joms užtarnautą lygybės stadiją? Anaipol ne!

Ignoravimas gerų darbų, kuriuos atlieka moterys, dar tebėra visame kame. Pereitoje moterų skyriaus laidoje pastebėjau, kad su darbesiomis Chica-gos lietuvėmis irgi "demokratiškai" pasielgta paminėjime.

Žinoma, čia bus pamoka vyrams ateityje, bet gaila, kad vyrai nevisur sugeba susiprasti, kad vis tenka moterims jų dėmesį atkreipti į jų klaidas.

Kai lygybės bus pilnumoje pripažinta ir praktikuojama, bus visai paprastas dalykas tartis ir tvarkyti tiek kasdieninius, tiek pasaulio reikalus. Lygybės prisilaikant visą darbą yra harmoningesnis ir pasėkmės užtikrintos.

Sia proga ateityje parašysiu apie panelės S. Anthony "Kovą

VARNA VARNAI Į AKI

Kuomet aš buvau maža, kuomet mano motina man buvo didžiausiu išminčium, aš dažnai girdėdavau iš jos pamokinių, kurie ir šiandien mano gyvenime tebeturi reikšmės. Ji, mat, kalbėjo iš patyrimo, prisiziūrėjusi į gyvenimo raidą, žmonių būtį. Vienas jos išsireiškimas prisiminė ir dabar, skaitant K. Katkevičienės straipsnį "Apie mūsų laikų amazones". (Tilpės VIE-NYBĖJ, vasario 25 d. laidoje).

Tiesa, Katkevičienės panašių straipsnių jau kelis esu skaitęs, tilpusius TEVYNĖJ, ir į kuriuos jau eilė moterų buvo atsileipta. Aš pirmą syk imu apie tai rašyti, bet kiekvieną syk skaitydama jos straipsnius, atkreiptus prieš moterų veiklą, niekinančius jų spaudą ir tt. vis pagalvodavau: "Žiūrėkite, varna varnai į akį kerta".

Teršti savo lizdą, spardyti savo vaikus, spiauti savo serai ir veidą, juoku nuleisti močiutės teiktus pamokinius, tai vis reiškiniai, rodo, kad tai vykdas asmuo krypta iš sveiko galvoimo, šliejasi meiliai prie kitokios lyties padarėlio ir širdyje džiugauja: "Matykit, aš kultūroj pakilusi, aš vienoj eilėj stoviu su tais, kurie seniai kelnėmis mūvi, kurie tik taip neseniai mus iš virtuvės paleido, kurie mus moteris žaisleliu šimtmečius laikė, lyg lėlytes rėdė, lyg su lėlytėmis žaidė..."

Ar Katkevičienė norėtų grįžti į tą žilą praeitį ir patapti cepeline lėle, negalinti burnos praverti? P-lė Pipiraitė šiame skyriuje gana aiškiai priminė vergišką moters gyvenimą seniau, jog sunkią kovą ritualiojantis į skaidresnį rytojų. Ji istoriniais bruožais pėrbėgo šimtmečius, aiškiai parodydama, kad nors prigimtis vyrą ir moterį leido pasaulin tokiu pat tikslu, bet moteris ilgas amšius buvo tik motina be teisės viešajame gyvenime Amerikos lietuvės vienos rankos pirštais bus suskaitomos. Ji parodė vertę lietuviškųjų laikraščių su moterimis skyriais juose.

Deja, Katkevičienės "geležinių" įsitikinimų, matyt, tai nepaveikė, nes vienokiu ar kitu būdu ji tebesikabinėja prie moterų. Rašydama apie senovės amazones, atrado, irgi taiko savo seserims. Muškis ir kruvinę, p. Katkevičienė, nes esi viena iš "amazonių". Jei tiesa, kaip p. Narmontaitė rašė, kad pati esi organizatorė SLA moterų kuopos ir veiki tik su moterimis, tai savaime išeina nei šis nei tas taip daryti tokių "įsitikinimų" moteris. Kam gi atskirai nuo vyrų? Kariauti juos, kaip senovės "amazones"?

Keistenybių pilnas mūsų lietuviškas pasaulis, kaip ir pati didžioji žmonija. Kartą p.

dėl moterų". Verta visoms moterims susipažinti su jos neatlaidžiu kovojimu dėl mūsų visų reikalų. —Stella.

Jokubynienė rašė, kad ji niekaip negalėtų prastai kalbėti apie kitą moterį, nes tai jaustų savo asmeniui pažeminimą. Visos turėtume su tuo sutikti. Kam teršti savo lizdą? Kam tas sarkazmas: "...vyrai, pasi-aukokite būrelis ir pasiduokite į 'moterystės' stoną su mūsų laikų 'amazonėmis', tuomet jos tikrai turės ką kariauti, o jūs, vyrukai, tada laikykitės." Rašo minėtame straipsny Katkevičienė.

Keista, kalba taip moteris, gerai matydama, kad netekėjusios moterys kaip tik daugumoj tokios, kurios jokio aukavimosi nereikalingos. Paprastai vadinamos senmergės yra gilaus proto, sumaniai einančios pasiimtas pareigas, ką mums liudija ir kelios lietuvaits atktyviai dalyvavaujančios mūsų visuomeniniame gyvenime ir garbingai įrašiančios savo vardus mūsų istorijos lapuose.

Tiesa, a. a. Gabrielė Petkevičaitė, gal būtų, ir dėl Katkevičienės nurodymų biologinių trukumų pasilikio visą savo amžių senmerge. Bet argi jos kova dėl moterų teisių buvo nereikalinga?

Tik priminkime pirmąjį Lietuvos moterų suvažiavimą, įvykusį 1907 m. Kaune. Argi Katkevičienė būtų buvę garbingiau, jei tame suvažiavime, moterų suvažiavime būtų vadovavęs vyras? Anot pačios G. Petkevičaitės: "...I Lietuvos moterų suvažiavimu buvo pakviestos ir dalyvavo kai kurių kitų tautų moterys. Ir pasirodė, kad Lietuva tokia vargšė, kad neturi moters, kuri galėtų jų pačių suvažiavime vadovauti... Pamaniau, kaip bus, taip bus, bet neleisiu kitiems iš Lietuvos moterų tyčiotis."

Su ta mintimi ji išėjo prieš susirinkimą ir paskelbė jį atidaranti, o save perstatė suvažiavimo pirmininke.

Tik ten buvusios žino, koks bruzdesys buvo kilęs! Moteris priminkauti! Mat, suvažiavime aktyviai dalyvavo kunigai ir vienas jų turėjo vadovauti jo eigai. G. Petkevičaitės užsispyrimu visa įvyko kitaip. Suvažiavimas išsibrėžė istorijos lapuose ir, nors vėliau ir skilęs į dvi dalis, savo reikšmė nesumažėjo.

Ak, p. Katkevičienė, paverk mūsų moterų literatūrą, o pamatysi, kad ne tik "amazonės", bet ir vaikų motinos vienokiai dirbo, ieškodamos tamstai teisių viešai prabilti. Prisižiūrėk į gyvenimą iš arčiau, o pamatysi, kad tų vyrų, kurie pasirodę aukotis moterystės stonui, moteris bijo. Kaip tik jos jų galvoseną pajunta, jos bėga nuo jų, nors tai įvyktų ir jau prie altoriaus stovint. —Pr. Lapienė.

(Tęsinys 3-ame pusl.)

Skelbimai Naujienose nauda dėlto, kad pačios Naujienos išplatina.

Moteryų Skyrius

(Tęsinys iš 2-ro pusl.)

IS "DAINOS" RATELIO VEIKIMO

Apie "Dainos" ratelį aplamai

TORONTO, Ont. — Pirmą pradžiam rašyti apie "Dainos" ratelį veiklą, ką aš dariau, kai kurių asmeniškų aplinkybių esu net gerokai pavėlavęs, noriu dar šį tą išsireikšti apie patį ratelį.

I "Dainos" ratelį turėjau laimės įstoti praėjus vasaros pradžioj, kuomet Toronte dar buvau naujokė (neseniai atvykusi iš Montreal). Atsilankius į vieną ratelio surengtą šokių vakarą ir porą susirinkimų apie ratelį susidariau labai gerą nuomonę, ir norisi tikėtis, kad savo nuomonės neteko keisti ir ateityje. Kas mane labiausiai užimponavo, tai gražus seseriškas tarpusavio sugyvenimas ir harmoningas darbuotės bangavimas. Nors ratelyje priklausė įvairių politinių įsitikinimų asmenų, taipgi gal pasitaiko, kad tarp kai kurių narių randasi ir vienuokių ar kitokių asmeniškumų (nes ne angelai, o žmonės esame), tačiau ratelio ribose tas neišsiskiria.

Tad tariasi sau: "stebėsiu, kur tas užburtais raktais, vedantis ratelį į tą jaukų ir gražų darzą, kuriame vertingi vaisiai tarpsta". Tą raklą be didelio vargo suradau. Aš manau, kad sesės dainietės ant manęs nesupyks, kad tą paslaplį aš atskleidžiu. Tas raktas: — Siekimas bendro tikslo, nenukrypstant nuo organizacijos pagrindų. Tame kelyje naudojamos priemonės: narių sąžiningumas, gera valia ir tolerancija.

Nors ratelis ligi šio laiko dar neturėjo konstitucijos (kuria dar tik rengiasi pasigaminti), tačiau ir be konstitucijos ratelis išlaikė savo liniją ir pasižymėjo pavyzdiniu tarpusavio sugyvenimu. Kai tuo tarpu, kai kuriose kitose irgi nepartinėse organizacijose, pav., kad ir savišalpos, ar Lietuvos išlaisvinimo reikalui susibūrusiose, kur priklausė įvairių pasaulėžiūrų žmonės, nors kai kurios turi ir stiprias konstitucijas, vienok pasireiškia nukrypimų. Konstitucija pateikdama bendras organizacijai taisykles, gali patarnauti tik geros valios sąžiningiems nariams.

Ką gali gelbėti konstitucija tokiam nariui, kuris nepartinėse organizacijose pina partines intrigas, norėdamas savo partijos liniją primesti visai organizacijai ar pan.? Arba tokiame, kuris mėgina organizacijos ribose suvesti savo asmenines sąskaitas, ieškodamas priekabių ir visu įžulumo pildamas pagieža ant jam nepatinkamų asmenų. Pažymėtina, kad tokie intrigantai organizacijos labai nenori nė mažiausio darbo atlikti, o tik visomis išgalėmis kaisioja "kuolus į ratus". Gal but, kad tuomet savyje didžiūojasi "štai koks aš galingas, aš pajėgiu įsutaikyti sabotažuoti, ir apsisukus, gražiai pagirti organizacijos idėją ir tikslą, apsime-tant ištikimu organizacijos nariu." Kas tokiems intrigantams, kad jie demoralizuoja bendrą veikimą, kad jie žemina organizacijos viešąją opiniją!

Turiu pastebėti, kad įvairių išsišokimų, intrigų ir nukrypimų mišrioje (bendroje vyrų ir moterų) organizacijose dažniausiai pasireiškia iš vyrų pusės, nors vyrai dažnai mėgsta didžiūotis, kad jie turi pranašesnį protą ir išmintį, negu moterys. Kai dėl proto ir išminties — nesiginčysiu, bet t. o met tokiems intrigantams truksta paprasčiausio žmoniškumo — geros valios ir sąžiningumo. O žmogus be sąžinės nėra vertas žmogaus vardo.

"Dainos" ratelis savo ribose neaugindamas aukščiausių pamintų "piktžolių" lieka gražiausia pavyzdžia ne tik Toronte, bet ir kitų kolonijų koalicionėms (į kurias įeina įvairių kraipų asmenų) organizacijoms. Nes vienasrovinėse organizacijose, suprantama, kad nesusipratimams ir intrigoms mažiau surandama progų.

Linkiu moterų "Dainos" rateliui ir toliau, taip sąžiningai, sumaniai ir solidariai labdarybės darbuotėje žengti pirmyn!

Is Sausio mėn. susirinkimo

Firmasis šių metų "Dainos" ratelio susirinkimas įvyko sausio 21 d. p. p. Yokubynų namuose, kur aptarta eilė svarbių reikalų. Valdžia išdavė metinės darbuotės raportus bei finansinę apyskaitą ir džiaugsmingai išreiškė didelio pasitenkinimo sklandžia ratelio veikla ir gražiu tarpusavio sugyvenimu. Iš raportų paaiškėjo, kad perėjusiais metais surengta trys parengimai, iš kurių du dėl R. Kryžiaus, ir vienas dėl lietuvių kapių — Kanados kariuomenėje. Parengimai davė pelno sekamai: I-as, dėl R. Kryžiaus davė pelno 63 dol. 50c., II-as dėl kapių — 40 dol. 40 c., ir III-ias dėl R. Kryžiaus 40 dol. 19c. R. Kryžiaus vajaus metu surinkta 375 dol. 35c. Ši darba atliko: p-lė Gailutė Frenzelytė, p. M. Jokubynienė, p. St. Batkienė ir p. Samulevičienė. Tokiu būdu dėl R. K. iš viso surinkta: 479 dol. 4c. Be to, narės numezgė ir R. Kryžiui padovanoti gražią vilnonę antklodę dėl sužeistų karių. Po persirinkimo valdybos, įvykusio 1943 m. 21 d. vasario, turėta 11 susirinkimų.

Tokiais sėkmingais metinės veiklos rezultatais, galima tik pasidžiaugti. Už tai tenka ypač didelis kreditas senajai ir kartui naujai valdybai už sugebėjimą ir pastangas ratelio reikalams tinkamai vesti ir tvarkyti; o narėms už gražią kooperaciją. Linkėtina, kad šių metų ratelio veikla dar labiau išsiplėstų, nes ir jėgos vis didėja — narių skaičius nuolat auga.

Skaityta pora laišku: I-mas nuo p-lės Sonjos Pipiraitės, kuri užgria gražią ratelio darbuotę ir linki geriausios kloties; II-as — nuo ponios N. Gu-gienės — padėka už pasveikinimą jos gimtadienio proga. Tikrai didelis malonumas "Dainos" rateliui turėti ryšius su šiomis garbingomis ir žymiomis visuomenės veikėjomis.

Iždininkė O. Indrelienė pranešė, kad gavusi iš Kan. Liet. Tarybos Moterų Sekcijos Montreale laišką, kur praneša, kad Kačėdovanos pasiūsta visiems kariamams, kurių antraštas buvo per O. Indrelienę gavę.

Pirmininkė M. Jokubynienė pranešė, kad įinai asmeniškai susirašinėjusi su profesionalė smuikininke ponija Lulu Raben-Micevičiene iš Čikagos, kuri su-tiktų atvažiuoti ir "Dainos" rateliui perstatyti koncertą. Šią žinią visos narės su džiaugsmu sutiko. Pavesta sekretorei parašyt pakvietimą ir atsklausti dėl laiko bei kitų sąlygų.

Nutarta ruošti referatus, pra-

Seržantas W. Thompson pamilo britų angliakasio dukterį ir šiomis dienomis susilaukė ketverukų. Didžiausiu jo rūpesčiu yra skyrybos su beveiki amerikiete, kuri nenori taip lengvai paleisti paklydusio vyro.

GYVENIMO KELY

ONA PUCETAITE

Niekados nekeik savo likimo, jis tave nepaklaidys, nepažudys. Kiekvienų vartų už-darymo trinkelėjimas atidaro kitus — neverk, raminkis ir žiūrėk, kur jie yra...

Aš žinau moterį, kurią vyras paliko po kelių metų žemnatvės. Ji verkė vargšė, verkė, jau, rodos, jai tik užsiverkti liko. Po kiek laiko ji sutiko kitą vyrą ir ištekęs už jo gyveno laimingai, kaip kad su pirmu vyru.

Kitos moters sūnus mirė. Ji suklupus sopulingai dejavo. Ją draugės ramino, bet ji negalėjo nė galvos pakelti.

"Jau man gyvenimo nėra," ji verkė sakydama. "Negaliu aš jums apskaityti, koks didelis širdies skaudėjimas, kaip aš kenčiu. Tik rašytojas galėtų tai aprašyti."

Viena draugė jai atsakė: "Tu gali rašyti, išliek skausmą ant popieriaus, bus lengviau."

Moteriškė taip ir pradėjo rašyti. Beskandindama skausmą juodam rašale. Ji tapo viena iš geriausių rašytojų. Daug pagelbėjo kitiems skausmuose, nelaimėse. Ji daug užaugimo dvasiniai, sustiprino.

Jauna mergaitė atleista iš darbo rūpinosi, kaip ji galės pragyventi. Po kelių dienų gavo darbą su geresniu užmokesčiu ir progą mokytis slaugės profesijos, ko ji visada troško.

Jei pažūrėsime atgal, tai matysime, kad mūsų visų gyvenimas taip sutvarkytas. Todėl užuot verkę už uždarytų mums vartų, ieškokime kitų — jie yra mums plačiai atidaryti...

dedant nuo mergaičių. Priimta dvi naujos narės: ponija M. Pocienė ir Birutė Indrelytė (į jaunuolių skyrių).

Po susirinkimo p. Jokubynienė pavaišino nars skaniais užkandžiais ir įvairiais "keikais" bei ausutėmis; taipgi ir gėrimais. J. Jokubynas net sušilo bespausdamas vaisius ir skanų punčą begamindamas... širdingiausias ačiū p. p. Jokubynams už tokias puikias vaišes!

Kadangi tuomet išpuolė p-lės Genovaitės Jokubynaitės gimtadienis, tai ratelio jaunuolės Genovaitėi iškė gražų gimtadienio tortą, kurio taipgi ir visos narės ragavome. Be to, jaunuolės: Ruta Batkiūtė, Vanda Der-vinytė, Janė Grinskaitė, Birutė Indrelytė ir Alena Užemėkaitė, Genovaitės garbei padeklamavo po punktą eilėraščių. Tas įvyk-dinta sekretorės p. Batkienės iniciatyva, kuri ir tą eilėraščių parašė. Tai tikrai sveikintinas žingsnis! Netenka abejoti, kad dabar kreipiamas ypatingas dėmesys į jaunuolės atneš, kaip rateliui, taip ir pačioms jaunuolėms teigiamų vaisių.

Koresp. S. P.

PRIESAIKA

Nors rusti dalelė Nuvargins mane, Ir gyvenimo kova priveiks; Nors skęsiu liudėsio Kartybių tvane, Ir laimužės man nieks nesu-

Vai, atminsiu tave. Visados, visados, Tavo meilėi tikėsiu tvirtai! Neužmiršiu tavęs Niekados! Niekados! Kol priglaus mane šalti kapai!

Atminsiu aš tavo Švelniasis akis, Kur man gludi užburti sapnai; Atminsiu tas meilės Praleistas naktis, Kurios širdį gyvens amžinai; Nes pas tave paliko Manoji širdis, Ir tikrieji, širdingi jausmai; Pas tave liko laimė, Visa mano viltis, Ir aistringi sielos prižadai.

Kol upės banguos Ir saulelė tekės, Ir žvaigždės mirgės ant dant-tai aprašyti." [gaus; [šlamės

Ir paukšteliai čiulbėt nepaliaus; Kol mano širdį Dėgs gyvybės ugnis, Vai, mylėsiu aš tave karštai! Ir per dienas, naktis, Verksiu tavęs aš vis — Atsiminus, kad mano buvai...

Alena Bružienė

Moterys, naudokitės savo teisėmis

Išgykite pilietybės popierias

Prieš kelias dienas gavau malonų laiškučių iš mirusio po-eto Janionio senos motinėšės, šio skyriaus brangios bendradarbės, Marės Janioninės, kuri gyvena Baltimore, Md.

Tarp kitko, gerbiamoji Janionienė rašo, "dar ką norėjau, kad vėl paragintumėt moteris, kurios nėra šios šalies pilietės, butinai imti pilietybės popierias, dėl to, kad dabar yra šioke tokie palengvinimai. Neseniai buvau liudininkė vienai apjauk-tai, ir man rōdės, kad palyginamai mažiau klausimų reikia atsakyti, nekaip kada aš ėmiau popierias. Rodos, kiekviena moteris turėtų suprasti, kaip svarbu yra būti šios šalies piliete. Tad nereikėtų praleisti progos nė vienai, ir tuojau rupintis šiuo reikalu."

Tai yra sveikas patarimas senglavėlės motinėšės, kuri pati pergalėjo visas kliūtis ir su-laukus žilos senatvės džiaugias palikus šios laisvos šalies piliete. —N.

Kaltinama Išeikvo-jimu Pinigų Mote-riškė Areštuota

Areštuota ponija Mae Scott, 23 metų, 2051 George st. Ji tarnavo pinigų mainymo įstai-goje adresu 154 North Clark st. Įstaigos savininkai sako, jogei moteris išėikvojusį jų pinigų \$5,000.

(Tęsinys 5-ame pusl.)

Suimtas Juodveidis, Kuris Kėsinos Už-pulti Merginą

Merginos pavarde atrodo lietuviška

Anksti ketvirtadienio rytą ėjo namo iš darbo panelė Ber-nice Anilonis, 28 metų, 915 E. 62nd street. Ją užpuolė juod-veidis vyras. Mergina pradėjo klykti. Praeiviai pašaukė poli-ciją, kuri greitai atsiskubino.

Užpuolikas suraižė merginos drabužius dideliu peiliu. Polici-ja sugavo jį. Juodveidis pasi-sakė esąs William Madison, 36 metų, ir gyvenąs adresu 4904 Vincennes avenue.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

BUKITE TAUPIO!

PIRKITE GERIAUSIOS RUSIES PRODUKTUS. PIRKITE "MIDWEST STORES" KRAUTUVĖSE CIA JUS VISUOMET GAUSITE GERIAUSIA UŽ MAŽIAU!

IŠ PARDAVIMAS! PĖTNYČIOJ IR SUBATOJ, KOVO 10 IR 11 D. D.

NORTHWEST RAUDONI DELICIOUS OBUOLIAI Geriausi **2 sv. 23c**

CALIF. NAVEL U. S. 1 BRANDS AND SUNKIST ORANŽIAI visų dydž **2 sv. 21c**

ANT MEDŽIU PRINOKE. SALDUS KAIP MEDUS FLORIDOS ORANŽIAI DYDŽIO TUZ. **21c**

TEXAS GRAPEFRUIT	Besėkliai 80 dydžio	Po	5c
SVEŽIOS FLORIDOS TOMAITĖS		Svaras	23c
SVEŽI CALIF. SALDUS ŽIRNIAI		Svaras	15c
SVEŽI TEXAS DARŽŲ BUROKAI	Dideli ryšulinkai		6c
FLORIDI ICEBERG SALOTAI		Svaras	18c
FLORIDOS SVEŽI SALERIAI	Baltieji	2 ryš.	8c

"MIDWEST" Puikiausios Kokybės Drip arba reguliariai sumalta **DELUXE KAVA** 1 svaro džiaras **31c**

"PILLSBURY'S" SNO-SHEEN **KĖKSŲ MILTAI** 44 unc. pakelis **25c**

BLUE LABEL KARO SYRUPAS 5 svarų bonka **34c**

"MIDWEST" GERIAUSIOS KOKYBĖS **APPLE BUTTER** 28 unc. džiaras **24c**

"LIBBY'S" **TOMATO JUICE** 18 unc. kenai **2 už 19c**

"LIBBY'S" **Tamsiai Rudos PUPELĖS** 17 unc. dž. **14c**

"LIBBY'S" SWEET SPICED **Green TOMATO SLICES** 29 unc. dž. **25c**

"ELMDALE" KAPOTI **GREEN BEANS** 19 unc. kenai **13c**

"SHURFINE" GERIAUSIOS KOKYBĖS **RAIKYTI BUROKAI** 20 unc. kenai **13c**

PALMOLIVE MUILAS Reg. dydžio **7c**

"RINSO" Dideli pakeliai **23c**

"DUZ" Tarkuotas Muilas Dideli pak. **23c**

"Ideal" ŠUNŲ ĖDALAS 8 unc. pak. 3 už **25c**

BLEACH "LINCO" ½ GAL. BONKA **23c** KVORT. BONKA **2 už 25c**

VALO VISKA "PURO" 2 10c. pak. **10c** 25c pak. **2 už 25c**

MIDWEST STORES

AUKSTOS RUŠIES MAISTAS! ŽEMOMIS KAINOMIS!

Geresnis Maistas — Pigesnėmis Kainomis

Kiekviena šeiminkė pašven-tia laukį laiko planavime val-gių. Jos tikėlas yra patenkinti visus šeimos narius su gar-džiais valgiais. Ji taipgi žino, kad teikdama gerus valgius sa-vo šeimai, apsaugoja jų svei-klata.

Šeiminkė pirkdama valgių produktus, steniasi gauti ge-riausios rūšies. Geresnės rūšies maisto produktai teikia geres-nius ir gardesnius valgius. At-redo, kad geresni valgiai, dau-giau kainuoja. Bet taip nėra. Kuomet šeiminkės perka mai-sio produktus, Midwest krautu-vių, jos gauna geriausias rū-šies tavorą pigesnėmis kaino-mis.

Žemesnės kainos tavorų Mid-west krautuvėse priguli nuo moderniško vedimo krautuvių. Šios krautuvės turi savo san-dėlį. Supirkinėjimas yra daro-mas karlodais tiesiai iš augin-tojų ir išdirbinėtojų. Todėl pi-giau superkama. Užtai ir kostu-meriams pigiau parduodama. (Sk.)

KIEKVIENAS GERKITE!

DAD'S

SENOVISKĄ

ROOT BEER

Acid Indigestion

Relieved in 5 minutes or double your money back

When excess stomach acid causes painful, suffocating gas, sour stomach and heartburn, doctors usually prescribe the fastest-acting medicine known for symptomatic relief—medicated like those in Bull-ant Tablets. No laxative. Bull-ant brings comfort in a 5 or 10 minute money back on return of bottle to us. 25c at all drugists.

Kam Kentėti NESMAGUMUS UŽKIETĖJIMO

Kai jums prikimba veiksmas už-kietėjimas ir jis jaučiasi nuvar-ginti, nervuoti ir blogoje nuotaikoje ir nuo to reikinių kenciate — gal-vos skaudėjimą, jaučiate nemalonų kvapą, vidurių suima, nevirški-nimą, nemiga, neturėjimą apetito ir jūs skilvis jaučiasi apunkintas dėl gazu ir išpūtimo. — įsigykite Dr. Peter's daug metų įmėginto Gomozo. Daugiau negu liuosotojas, jis taip-gi yra vidurių stiprintojas, sudarytas iš 18 pacios Gamtos gyduolių šaknų, žiedų ir augmenų. Gomozo duoda nerangiom žarnom veikti ir pagelbsti joms švelniai ir sklandžiai pašalinti užkietėjusias išmatas; pa-gelbsti pralinti užkietėjimo gazus, ir suteikia skilviui ma-lonų šilumos jausmą. Vartokit tikrai kaip nu-rodoma ant bonkute užrašo. Jei jūs vėl norite jausti džiaugsmą ma-lonios pagalbos nuo užkietė-jimo varginimų ir tuo pat laiku palengvinti ju-sų skilvį, įsigy-kite Gomozo šiandien.

Jeigu jūs negalite nusipirkti savo apylin-kė, siųskite prašymą dėl mūsų "susipažin-mui" pasiūlymo ir gausite —

DIKAI 60c vertės

DR. PETER'S OLEJO LINIMENT — antiseptikas — kuris suteikia greitą paleng-vinimą nuo reumatiso ir neuralgijos skausmų, muskulinių migaraskausmų, sustin-gusių ir skaudžių muskulų, patempimų ir įsitemkimų.

DR. PETER'S MAGOLO — alkalinas — palengvina laikinai nekurčius skausmingus skilvio sutrikimus kaip pavyzdžiui rūkites nevirškinimas ir rūmu.

Siųskit šį "Special Pasiū-lymo" Kuponą — Dabar

☐ Įdėtas \$1.00. Atsiųskit man apmo-čio 60c vertės bandymui bonkute Olejo ir Magolo.

☐ C. O. D. (Išlaidos pridėtos)

Vardas: _____

Adresas: _____

Pašto Ofisas: _____

DR. PETER FAHRNEY & SON'S CO.
Dept. 670-2BM
2501 Washington Blvd., Chicago 12, Ill.
256 Stanley St., Winnipeg, Man., Can.

HOW QUINTUPLETS CHEST COLDS

Whenever the Quintuplets catch cold—their chests, throats and backs are rubbed with Musterole. So Musterole must be just about the best cold-relief you can buy! Musterole helps break up local congestion in upper bronchial tract, makes breathing easier, promptly relieves coughing and tight, sore, aching chest muscles due to colds. In 3 Strengths: Children's Mild, Regular, and Extra Strong.

If You Suffer Distress From Monthly FEMALE WEAKNESS

Which Makes You Cranky, Nervous

It is at such times you suffer from cramps, headache, distress of "irregularities", periods of the blues—due to functional monthly disturbances.

Start at once—try Lydia E. Pink-ham's Vegetable Compound. It not only helps relieve monthly pain but also accompanying tired, nervous feelings of this nature. This is due to its soothing effect on one of WOMAN'S MOST IMPORTANT ORGANS.

Pinkham's Compound is the best known medicine you can buy that's made especially for women. Taken regularly — Pinkham's Compound helps build up resistance against such symptoms. Also a finestomachic tonic! Follow label directions.

RICH yet Mild!

KRAFT VELVEETA

... this cheese food that's digestible as milk itself!

SPREADS! SLICES! TOASTS! MELTS PERFECTLY!

4th WAR LOAN

Let's All Back The Attack

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Chicago, 8, Ill.
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$6.00 per year in Canada
\$6.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjotus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinės Valstybės, ne Chicago:	
Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Stettinius keliauja į Londoną

Neperšienai prezidentas Rooseveltas pranešė spaudai, kad į Londoną netrukus keliaus vyriausias valstybės sekretorius padėjėjas, Edward R. Stettinius. Jisai turės svarbių pasikalbėjimų su Anglijos valdžia ir, gal but, su Rusijos atstovais. Iš to, ką rašo Anglijos spauda, galima numanyti, kad pasikalbėjimų programos bus labai platus.

Sekretorius Stettinius yra dar naujas žmogus valstybės departamente. Jisai dabar turi tą vietą, kurią per eilę metų turėjo Sumner Welles.

Šita jo kelionė bus, gal but, ne mažiau svarbi, kaip kad buvo pernai metais paties valstybės sekretoriaus, Cordell Hull, atliktas žygis į Maskvą. Maskvos konferencija nustatė principinį pagrindą didžiųjų sąjungininkų valstybių bendradarbiavimui karo metu ir steigiant taiką. Dabar reikės tartis, kaip turi but pritaikomi praktikoje tie aplami principai, kuriuos priėmė Maskvos konferencija.

Iš praktiškų klausimų, kuriuos p. Stettinius'ui teks svarstyti kartu su Britanijos valdžia, opiausi yra: sovietų-lenkų ginčas, suomių-rusų taika, Jugoslavijos frakcijų kivirčiai, Baltijos valstybių ateitis ir sąjungininkų nusistatymas Vokietijos atžvilgiu. Nė viename šitų klausimų vakarų demokratijos nesusitaria su rusais.

Ne tik tai nesusitaria, bet sovietų valdžia beveik nerodo ir noro susitarti. Stalino taktika iki šiol buvo: „išspręsti“ klausimą taip, kaip jam vienam atrodo geriausia, ir paskui reikalauti, kad Anglija ir Amerika pritartų. Tai, kaip sako, „įvykusių faktų“ taktika.

Ryskiausioje formoje šita taktika pasireiškia Maskvos santykiuose su lenkais. Neįspėdamas sąjungininkų, Stalinas pernai metais staiga nutraukė diplomatinis santykius su lenkų vyriausybe Londone. Paskui vėl, nepasitaręs su Anglija ir Amerika, Stalinas „nusprenė“, kokios turi but Lenkijos sienos. Visos anglų ir amerikų pastangos, kad tie vienpusiški Maskvos nutarimai būtų atšaukti arba pakeisti, iki šiol nedavė jokių vaisių.

Maskva atsisako su lenkų valdžia kalbėtis, nes jos sąstata esą „anti-rusiškų“ narių (o Rusijos valdžioje tai, mat, lenkų priešų nėra!). Ne gana to. Stalinas per savo agentus jau dabar organizuoja Lenkijos teritorijoje kitą „valdžią“ Lenkijai, „draugingą rusams“, kitaip sakant, komunistišką valdžią. Nuo Stalino padiktuotos Lenkijai senos — Curzono Linijos — jisai irgi nesitraukia nė per sprindį.

Žodžiu, iš vietos nepajudinamas susirėmimas, kaip dviejų bulių, kurie, ragus surėmę ir į žemę visomis keturimis atsispyrę, stengiasi kiti kitą parvesti. Rusišką bulius stiprenis, ir jeigu lenkai pagalbos negaus, tai jie bus sumalti.

Ką šitoje padėtyje gali daryti kiti Jungtinių Tautų nariai? Anglija nieko nepadaro, ir tur but dėl to ji dabar nori pasitarti su Amerikos valstybės sekretoriaus padėjėju.

Bet klausimas čia eina ne tik apie Lenkiją. Klausimas eina apie visos Europos ateitį. Jeigu sovietų valdžia vartos tokį pat metodą, sprendžiant ir kitų Rusijos kaimynų likimą, ir nesutiks efektingo pasipriešinimo, tai Europos kontinente nebeliks nė vienos tikrai laisvos tautos. Hitlerio junga nuvertus, joms bus uždegtas Stalino jungas.

Negalimas daiktas, kad tam pritartų Jungtinės Amerikos Valstybės, kurios stoji į karą su tikslu įsteigti teisę ir moralinę pasaulį, o ne koncentracijos stovyklą žmonėms, trokštantiems laisvės.

Mes tikimės, kad Edward R. Stettinius tvirtai parems ir Baltijos tautų — Lietuvos, Latvijos ir Estijos — teises. Jas „padovanoti“ Stalinui būtų didesnė neteisybė, negu Sudetų krašto atidavimas Hitleriui. Miunchene, kadangi lietuviai, latviai ir estai yra visai kitokios tautos, negu rusai; o apie jų norą gyventi nepriklausomai negali buti nė menkiausias abejonės.

Žinomas dalykas, kad Amerikai dabar rupi pirmoje vietoje laimėti karą. Šito tikslo siekiant, tenka daug ko išsižadėti ir daug ką paaukoti. Bet aukoti negalima tų principų, dėl kurių karas yra vedamas.

SIONISTŲ TERORAS PRIEŠ ANGLUS PALESTINOJE

Už tai, kad Anglijos valdžia suvaržė žydų važiavimą į Palestina, tai žydų tautininkai yra labai nusistatę prieš anglus. Kraštutinė Sionistų partijos srovė Palestinoje ėmė net vartoti prieš anglus terorą.

Dėl to įvairiuose Palestinos miestuose — Tel Aviv, Jeruzalėje ir kitur — įvyko eilės areštų. Buvo suimta 20 sionistų-revizionistų grupės vadų, jų tarpe laikraščio „Hamashkif“ redaktorius, Shalom Rosenfeld.

CIECHANOWSKI GRĮŽTA Į WASHINGTONĄ

Lenkų pasiuntinys Washington, Jan Ciechanowski, nvyko į Londoną pasitarti su savo vyriausybe. Pereitį savaitę lenkų kabinetas, pirmininkaujant Mikolajczykui, turėjo posėdį ir svarstė Ciechanowskio raportą apie politinę padėtį.

Telegramų agentura „PAT“ praneša, kad, gavęs naujų instrukcijų iš savo vyriausybės, pasiuntinys Ciechanowski grįš į Washingtoną.

Galima numanyti, kad Ciechanowskis papasakos premjerui Mikolajczykui ir kitiems lenkų vyriausybės nariams, kaip Amerikos valdžia žiuri į ginčą tarp Rusijos ir Lenkijos dėl sienų. Anglai šitame klausime jau viešai pasisakė pritarę Sovietų reikalavimui, kad Lenkijos žemės ir rytus nuo Curzono Linijos būtų atiduotos Sovietų Sąjungai. Bet lenkai dar tikisi, kad juos parems Jungtinės Valstybės.

Šituo reikalu ketino atvykti į Washingtoną premjeras Mikolajczyk. Tačiau jo kelionė buvo dvejetainį kartų atidėta.

KOMUNISTŲ IR NACIŲ BROLYBĖ

Žurnale „Free World“ žinomas vokiečių komunistas Alfred Kantorowicz (vasario mėn. numeryje) giria „Laisvos Vokietijos Komitetą“, kuris pernai metais susiorganizavo Maskvoje. Jisai džiaugiasi, kad tame komitete veikia išvien komunistai, buv. vokiečių armijos karininkai ir nacių partijos nariai.

Savo straipsnyje tas komunistų rašytojas pažymi su pasitenkinimu šitokį „nuostabų“ faktą:

„Rašytojas Willi Bredel... nuo 1939 metų gyvena Maskvoje. Kaip Tautinio Komiteto nariui, jam tenka ne paprastas patyrimas gyvenime dirbti petys į petį su vienu buvusiu nacių smogikų burio vadu, tuo pačiu žmogum, kuris buvo koncentracijos stovyklos viršininkas, kurioje jisai savo laiką buvo kankinamas.“

Vaidzas, iš tiesų, nepaprastas. Būdelis ir jo auka sušaukti Maskvoje, kaip draugai, ir dabar dirba petys į petį „Tautiniam Laisvos Vokietijos Komitete“ dėl Vokietijos „išvadavimo“!

Tame pačiame komitete dirba išvien su buvusiais nacių smogikais ne tikai komunistų rašytojas Willi Bredel, bet ir stambūs Vokietijos komunistų partijos lyderiai, pabėgusieji į Maskvą: Pieck, Ulbricht ir kiti. Tas faktas, kad nacių smogikai Vokietijoje žudė arba kankino koncentracijos stovyklose visus, kurie priešinosi Hitlerio diktaturai, nė kiek neklaido jų dabartiniam bendradarbiavimui su komunistais „Laisvos Vokietijos Komitete“. Stalinas netraukia jų tiesios, kaip kriminalistų, bet liepia ko-

munistų partijos vadams ištieti jiems „draugišką ranką“. Ir jie ją ištiesė.

„Laisvos Vokietijos Komitete“ Maskvoje dirba taip pat įvairūs vokiečių armijos karininkai (patekusieji į nelaisvę) ir tarp jų garsiausias — leitenantas grafas von Einsiedel. Jisai „garsus“ yra dėl to, kad jisai yra Vokietijos „geležinio kanclerio“ Bismarko anukas. Dėl šitos „garbingos“ jo kilmės Maskvos komitetas išrinko jį savo vice-pirmininku.

Savo straipsnyje komunistas Kantorowicz atidengia, tačiau, da ir gilesnę šitos kombinacijos prasmę. Jisai nurodo, kad „Tautinis Laisvos Vokietijos Komitetas“ stoji už sąjungą tarp Rusijos ir Vokietijos.

„Sita sąjunga“, rašo jisai, „buvo vienas pamatinis Bismarko valstybinio meno principų. Tai iš tiesų turi didžiausios simbolikos reikšmę, kad jaunasis leitenantas grafas von Einsiedel, didžiojo kanclerio anukas, patapo Tautinio Komiteto vice-prezidentu ir kalbėtoju.“

Vadinasi, komunistai, nacių smogikai ir Bismarko anukai, pagal Stalino įsakymą, susijungė bendrame komitete agitacijai už Rusijos-Vokietijos sąjungą. Kas šitai idėja vokiečių tarpe dirba, tas yra Maskvos draugas, nežinurint kuo jisai yra „pasijymėjęs“ savo gyvenime: ar jisai buvo paprastas prusikas, militaristas, ar nacių partijos narys, ar net „smogikų“ gaujos vadas, kuris žudė kalinius koncentracijos stovyklose.

Bet šita idėja nėra nauja Stalino progrome. Juk dar Weimaro Respublikos laikais Vokietijos komunistai ėjo išvien su Hitlerio banditų gaujomis, kovodami prieš demokratines santvarkas. Sovietų Rusijos teritorijoje vokiečių generalinis štabas turėjo amunicijos dirbtuves ir karo aviacijos mokyklas.

Hitleriui pėmus į savo rankas valdžią ir pradėjus kapoti galvas komunistams (1933 m.), Maskva buvo nusigandusi ir pasiuntė Litvinovą daryti susitarimus su demokratinėmis valstybėmis „pasaulio taikai ginti“. Bet 1939 metais sovietų valdžia jau ir vėl glamonėjosi su naciais: tų metų rugpjūčio 23 d. Molotovas ir Ribbentropas pasirašė Maskvoje draugingumo paktą!

Dabar treči metai eina tarp Stalino ir Hitlerio karas. Tačiau tuo pačiu laiku Maskvoje yra demonstruojama komunistų, nacių ir vokiečių militaristų brolybė.

PATARIA ŠLUOTI LAUK MONARCHIJAS

Anglų rašytojas H. G. Wells mano, kad karaliai, kunigaikščiai ir diktatoriai tai — šlamštas, kurį civilizuoti žmonija privalo šluoti lauk.

Bet jisai daro išimti britų monarchijai, kuri jau seniai ne tikrai teorijoje, bet ir praktikoje pasidavė įstatymo galiai. Wells ne priešinasi ir tam, kad būtų paliktas karalius švedams ir norvegams, jeigu jie „mėgsta bučiuoti rankas“. Šių šalių karaliai, jo nuomone, irgi nėra kenksmingi. Bet visi kiti monarchai tai esą „nepageidaujamos žmonių atmatos“.

— Sergei Orlov, sovietų milnisteris Urugvajui, atvyko į Montevideo.

— Vokiečių karo vadovybė įsakė evakuoti apie pusę milijono prancūzų iš Viduržemių jūros pakraštį.

KORESPONDENCIJOS

Pittsburgh, Pa.

Pittsburgho ir apylinkės draugijos bukit atsargios su bolševikiškais Lietuvos „gelbėtojais.“

Šiomis dienomis Pittsburgho bolševikai yra išsiuntinėję atsišaukimus į visas Pittsburgho ir apylinkės draugijas. Po atsišaukimais pasirašo Dr. J. T. Baltrušaitienė, E. Sliedienė, J. Mažeikis ir J. Urbonas. Labai saldziais žodžiais jie kviečia draugijas išrinkti delegatus ir prisijusti į jų šaukiamą suvažiavimą kovo 26 d. Lietuvos Mokslo Draugijos sveitinėje gelbėti nuo karo nukentėjusią Lietuvą.

Kiek bolševikams rupi Lietuvos gelbėjimas, apie tai neprisieina daug nė kalbėti, nes visiems yra gerai žinoma, kad jie rupinasi ne Lietuvos gelbėjimu, bet Lietuvos pardavimo Rusijai ir Rusijos gelbėjimo reikalais. O tos jų kalbos apie Lietuvos gelbėjimą, — tai tik šlykšti lietuviškų bolševikų veidmainystė.

Todėl Pittsburgho ir apylinkės draugijos bukit atsargios su bolševikiškais Lietuvos „gelbėtojais“ ir nesiidukite suvedžiojami bolševikų atsišaukimų saldziais žodžiais apie pagalbą Lietuvai.

Tas bolševikų šaukiamas draugijų suvažiavimas yra nie kas daugiau, kaip tik tąsą Lietuvos pardavimo Rusijai darbas, kuris buvo pradėtas New Yorke bolševikų Seime ir kuris yra žinomas Amerikos lietuviams kaip Lietuvos Nepriklausomybės „graborių“ suvažiavimas. Pittsburgho lietuvių draugijos nesiuntė savo delegatų į tą Lietuvos nepriklausomybės „graborių“ suvažiavimą, tad gerai jos padarys, jei nieko bendro neturės nė su Pittsburgho bolševikų šaukiamu suvažiavimu.

Užuot siuntusius delegatus į bolševikų šaukiamus suvažiavimus, mūsų draugijos daugiau padarys, jei iš savo išdų paskirs, pagal savo išgalę, Amerikos Raudonajam Kryžiui, ir mes per Amerikos Raudonąjį Kryžių daugiau Lietuvai pagalbėsime, jei tik atsisalimybės Lietuvą gelbėti.

Bridgeville, Pa.

Lietuviš lakunas gerai pasižymėjo mušiuose su japonais.

Angliški laikraščiai praneša, kad lietuvis lakunas nuo Morgano kalno (netoli Bridgeville), Sgt. George P. Kelminsky, gunner of Flying Fortress „Gooney Bird“, sėkmingai baigė 65 bombardavimo misijas pietiniame Pacifike. Jo bombonešis nuskandino 30 japonų laivų ir numušė 19 japonų „Zero“ orlaivų. Kelminsky yra laimėjęs daug kariškų pasižymėjimų karo pradžioje.

Sgt. Kelminsky buvo parinktas toms savo pareigoms iš darbininkų, dirbančių prie orlaivų aptarnavimo — iš „ground crew“, nes po užpuolimo ant Pearl Harbor buvęs trumpą laiką lakunu, ir po tų didžiųjų ir sėkmingų misijų išliko neužgautas.

Mūsų tautietis Sgt. Kelminsky, kuris yra 24 metų amžiaus, pasakoja, kad jo skraidomos tvirtovės „Gooney Bird“ nariai, jei kartais pritrūkdami bombų, tai mesdavo ant japonų tuščias alaas bonkas, kurios japonams įvyrdavo pakankamai baimės ir sumišimo.

Po tų visų sėkmingų misijų Sgt. Kelminsky dabar yra paskirtas į Langley Field, Virginią, mokyti kitus lakunus.

—Reporteris.

E. D. ir P. M.

Kaip Atsirado Kalba?

(Tęsinys)

Antroji rūšis. Prie vieno žodžio pridamas paaikškinimui kitas, susiliejęs su juo į vieną. Ši kalbos sandara vadinama aglutinuojanti (t. y. prilimpanti). Pagal tą rūšį sudaryta, pavyzdžiui, turkų kalba. „Teftir“ — turkiškai reiškia sasiuvinį; „tefter-im“ — mano sasiuvinį; „tefter-lir-im“ — mano sasiuvinius; „tefter-im-dē“ — mano sasiuvinį. Tokią pat sandarą turi suomių, vengrų, kirgizų, jukutų, japonų ir kitų tautų kalbos.

Aglutinacijos pėdsakų yra ir mūsų kalboje: „gerasis“ yra sudarytas iš žodžių „geras“ ir „jis“, „gerajam“ — iš žodžių „geras“ ir „jam“ ir pan..

Kai kuriose tautose sujungiami į vieną žodį visi tam tikro sakinio žodžiai. S. Amerikos alkonkinų, tautelės indėnai sakini „paduok man eldiją“ išreiškia vienu žodžiu: „nat-gyholin-nin“. Šis žodis yra sudarytas iš trijų žodžių: „naten“ — duok, „amachol“ — eldiją, „nin“ — man. Irokezų tautelės indėnai gali turėti net tokį žodį: „Vinitavtigelinaliskavlungtanavneletisest“. Šis žodis iš 41 raidės reiškia: „Jie ateis metu prie tikslo su savo palankumo pareiškimais tavo ir mano atžvilgiu.“

Trečioji rūšis. Jai priklauso vadinamosios flektuojančios kalbos. Jose žodžio reikšmė dažnai kinta keičiant pačią žodžio šaknį. Pagal tą rūšį yra sudarytos daugumos europinių kalbų. Pavyzdžiui, aukšt-um-a; raš-y-ti; už-pild-i-nė-ti; pa-si-vaikš-čio-jimas. Šių visų žodžių yra pabrėžtos šaknys. Šaknų kitimas ir taip pat priešdėlių bei galūnių pridėjimas keičia žodžio prasmę.

Kiekvienos kalbos sandara turi savo ypatumų. Pavyzdžiui, suomių kalba neturi vyriškosios, moteriškosios ir niekatrosios giminės, užtat turi nemaziau kaip 15 linksnių ir 4 bendratis; tos bendratis yra asmenuojamos.

Beveik visos nūdieninės europinės kalbos turi daug panašių žodžių. Ir tų žodžių bendrosios šaknys yra giminingos atitinkamiems dviejų senovės kalbų žodžiams — senovės indų arba sanskritų kalbai ir senovės persų arba zendų kalbai, kurioms buvo kalbama apytikriai prieš 3–4,000 metų.

Pavyzdžiui, mūsų kalbos žodis „motina“ atitinka sanskritų „matar“, senovės persų „matar“, senovės graikų „mater“ ir „meter“, lotynų „mater“, vokiečių „Mutter“, prancūzų „mere“, anglų „mother“, rusų „matj“, senovės slavų „mati“, latvių „matē“. Mūsų žodį „brolis“ (senesnė lytis „broteris“) atitinka sanskritų „brhatar“, senovės graikų „phrator“, lotynų „frater“, vokiečių „Bruder“, prancūzų „frere“, anglų „brother“, rusų „brat“, senovės slavų „bratr“; latvių „bralis“. Tokį pat panašumą galima rasti žodžiuose, reiškiančiuose tėvą, karvę, ratą, vežimą, ašį ir kituose.

Tas panašumas suteikė progos kalb, kuriems mokslininkams spėlioti, kad senovėje buvo vienos bendros „protėvių“ kalbos, iš kurios atsirado visos nūdieninės indoeuropiečių kalbos. Buvo manoma, kad tų kalbų ir toms kalbomis kalbančių giminė buvusi kažkur Azijoje, apytikriai ties Pamiro pakalnėmis. Žymus sovietų kalbatyris, senesniai miręs akademikas N. Marras tai paneigė. Juk kalba užgimė iš darbo reikavimų prieš daugelį tūkstančių metų, kuomet žmonija dar buvo susiskaldžiusi į gausius nedide-

lius būrelius, ordas ir padermes. Pagal tai ir pirmapradžių kalbų buvo daug — kiekviena padermė turėjo savo kalbą. Laikui bėgant, paskiroms padermėms vis glaudžiau susiduriant, kalbos susijungdavo. Galiausiai iš begalinės daugybės vietinių, paderminių kalbų išsirutuliavo keletas kalbų, palipdamos po pasaulį.

Tokių būdu jokios pirmapradės vienos „prokalbės“ nebuvo; atvirkščiai, kalbos rutuliavosi nuo daugumo į vienovę.

Senovės indų sanskritų kalbos ypač dėl to negalima laikyti pirmaprade „prokalbe“, nes žmonės, kalbėję ją, buvo pasiekę jau gana aukšto kultūros lygio. Jie gana toli buvo nužengę nuo tų pirmųjų medžiotojų, kuriuose pirmą kartą užsimėgė iš darbo reikavimų skiemieninė kalba. Žmonės, kalbėję sanskritų kalba, jau buvo prijaukinę karvę ir eilę kitų gyvulių, jie jau pažinojo ratą, vieną iš didžiausių ir svarbiausių žmonijos gyvenime išradimų. Iš tikrųjų, sanskritų kalba jau turi žodį „ratha“ ratui žymėti.

Tai atitinka lotynų „rota“ (iš čia žodis „rotacinis“ — sukančiasis), vokiečių „Rad“, kurie vietoje „vahana“, iš jo daromas vokiškasis „Wagen“ — vežimas, vagonas. Net „ašies“ sąvokai senovės indai jau turėjo žodį, būtent „akša“, tatau beveik tiksliai supola su nūdieniniu vokiečių žodžiu „Achse“, na ir mūsų „ašis“, rusų „osj“ taip pat yra panašus į jį. Aišku, kad negalima laikyti pirmaprade kalbos, kuri siekia tuos laikus, kai žmonės jau buvo prijaukinę naminius gyvulus ir buvo žinomi jiems asis, ratas, ir vežimas. Pirmą kartą kalba atsirado kur kas anksčiau, kai žmogus tebesigamino paprasčiausius pabuklus ir tuo būdu įstengė išskirti aukščiau už gyvulus.

Nėra taip pat jokių tiesioginių įrodymų tam, kad Europos tautos yra kilusios iš bendrų pranokėjų, ir palyginti nedidelės tautelės Azijoje, ir iš ten atsikėlusios į Europą. Neabejotina tik viena: nūdieninių europinių tautų protėvių kitados, tolaimais laikais, buvo gyvenę šalia vienas kito, susidurdavo vienas su kitu, ir pasėkoje susidarė tam tikras jų kalbų panašumas.

(Galas)

Sen. Bridges užtaria suomius

WASHINGTON, D. C., kovo 8 d. — Senatorius Bridges pareiškė baimės dėl suomių likimo, jis bijo, kad visas reikalias nebutų pavestas vien tikrai rusams spręsti. Jeigu Atlantiko Čarterio dėsniui būtų paneigti Suomijos klausime, tai tada nukristų nuotaka ir kitų mažų tautų tarpe, sako Bridges. Suomiai visą laiką pildė tarptautinius pasidėjimus, reiklia padėti jiems gauti garbiną taiką, sako senatorius.

Aukojo 400 Painčių Kraujo

Chicago Teachers College ir Wilson City College mokytojų štabas ir studentai aukojo šiomis dienomis Raudonajam Kryžiui 400 painčių kraujo.

KIEKVIENAS GERKITE
DAD'S
SENOVİSKA
ROOT BEER

Moterų Skyrius

(Tęsinys iš 3-io pusl.)

MUZIKOS ŽINIOS

Veda Nora

"Dainų dainelės, aidų aidai, Skambiai, plačiai, aukštai, galimai, pakalnėms, laukais, miškais, Paskrskite sutartingai." — **M a i r o n i s.**

PIANISTAS BACEVICIUS KONCERTAVO HARTFORDE

Paskutinė "Musical Courier" laidojo rašo, kad Vytautas Bacevičius, pianistas, neseniai koncertavo Hartford, Conn., pildydamas programą iš Liszt, Chopin, de Falla, Granados, Debussy ir savo kurinių rinkinių. Koncertas įvyko Avery Memorial Hall. Programoje dalyvavo dar ir Anna Vailonis, soprano. Koncertą rengė Šv. Cecilijos Choras po vadovystę Justinio Balsio, buvusio chieagiečio.

KREISLERIS PAGALIAU KONCERTUOS PER RADIO

Didelės svarbos įvykis radio

istorijoje bus sekama vasarą, kada tas įžymiausias visų šių laikų smuikininkų, Fritz Kreisler, pasirodys radio programoje pirmą kartą. Jis padarė sutartį su Telephone Hour, kuri transliuoja savo puikias programas pirmadienio vakarais per National Broadcasting Company tinklą. Kreisleris pildys penkias programas per metą ir už kiekvieną pasirodymą jis gaus po \$5,000.

SHOSTAKOVICH AŠTUNTO-SIOS SIMFONIJOS PREMIJERA

Balandžio antrą dieną New York Philharmonic Orkestras, po vadovystę Artur Rodzinski pildys Shostakovich Aštuntąją Simfonią. Tai bus šios simfonijos premjera Amerikoje. Koncertas bus transliuojamas per Columbia Broadcasting System skemadienį.

KETURI LIETUVIAI SARAŠE ARTISTŲ IR JŲ MANADŽERIŲ

Paskutinėje laidoj "Musical Courier" randame ilgą sąrašą pasaulinių artistų su jų klasiifikacija ir manadžerių vardais.

Šiame sąrašė yra keturi mūsų lietuviams gerai žinomi artistai. Yra Vytautas Bacevičius, pianistas; Barbara Darlys, soprano; Anna Kaskas, kontralto ir Polyna Stoška, soprano.

Yra malonu matyti lietuvių artistų vardus dažnai figuruojantį sąrašė pasauliniuose išgarsėjusių žvaigždžių.

GALINGOJI MUZIKA

Štai kokių pasakų skaitome apie senąjį Thebes miestą. Daug karų buvo pradėtų šioje apylinkėje, ir miestas turėjo būti fortifikuotas dėl apsaugos. Bet statymas didelių, tvirtų sienų buvo sunkus, negreitas darbas. Nors šie žmonės dirbo dėl savo apsaugos, tačiau jų dvasia nupuolė.

Tuomet muzikas Amphion atsinešė savo lyrą ir pradėjo groti. Darbininkams besiklausant, jie pajautė stebuklą. Tie akmenys, kurie buvo per sunkūs pakelti, atrodė lyg patys besikeliantys ir savo vietose padėti. Ir taip tvirtosios sienos šio miesto buvo užbaigtos.

Muzika lošė panašią rolę sukurime ir Amerikos. Perplaukę juras, kolonistai turėjo palikti daugelį savo brangių ryšių.

Cassino fronte, Italijoje, kur kanuolės beveik niekad nenutyla, Janet Evans Srg. James Hearne linksmina kareivius.

daug kartų palikdavo nuliudę lyg be vilties. Bet kada tik jie galėjo, jie dainuodavo dainas savo jaunųjų dienų, saulei besileidžiant ir šviesoms betemstant.... Darydami tai, jie raskdavo ramumą ir padrašinimą. Naujos dainos buvo pridėtos prie senųjų.

Giesmės negrų emancipavo sielas iš vergijos.

Stephen Foster pripildė žmonių širdis su švelniomis melodijomis.

John Phillip Sousa grojo savo parašytus maršus tautai, kuri darė žingsnius progreso link.

Victor Herbert'o romantiškos melodijos ir meilės serenados žavėjo jaunųjų širdis.

Taip žmoniška, taip suprantama buvo Jungtinių Valstijų muzika, kad visas angliskai kalbantis pasaulis prisidėjo prie šio milžiniško choro.

Šiandien daugiau nei kada nors pirmiau muzika yra mūsų pagalbininkas ir draugas.

Šiandien muzikos yra daugiau ir jos svarba dar gilesnė.

Kino-TeatraS (MOVIES)

Kaip skaitytė, Jennifer Jones laimėjo "Oscar" šiemet dėl jos vaidinimo "The Song of Bernadette" veikale.

Tad bus dvejetainis įdomu pamatyti tą veiklą State Lake teatre.

P-lė Jones yra francuzė — suvargusių kaimiečių serganti dukter Bernadette, kuri taip arti mirties buvo, kad jai pasirodė "gražioji panelė", kuri (kitiems nematoma) su Bernadette kalbėjo ir prašė, kad kasdien ateitų į ją aplankyti. Žinia apie "stebuklą" tuoj prasiplatino, ir Bernadette apspito visos apylinkės fanatikai, bet jos pasitikėjimo nesudrumstė — nežiūrint pasipriešinimų, neapleido "gražiosios panelės".

Dėkinga panelė išgydė jauną Bernadette ir taip pat stebuklingai pradėjo ir kiti sergantys pasveikti, kurie apie Bernadette išgirdę "gražiosios panelės" apylinkė atėjo apsižadėti.

Bernadette patapo minykė — ir galop teko ją buti šventai. Tai tokia buvo Bernadettos "daina". Pamatykite ... pasiklausykite.

— Suzanna Viliutė-Schweer.

— Sąjungininkų blokada tolia stipri. Adriatikos juroje, jog vokiečių kareiviai nenori važiuoti į salas.

KAREIVIŲ LAISKAI

LAISKĄ GAVO KEISTUČIO WRITE HIM CLUB

Rašo kareivis Stanley Smailis iš stovyklos

Hello, mokytoja ir choro nariai,

Kaip tamstom, Keistučio Choro darbuotojam, sekasi? Ar gavote naujų harių chorui? Tikiuosi, kad niekas nepasitraukė iš choro nuo to laiko, kai aš išvykau į armiją.

Pas mus vienintėliai asmens, kurie dainuoja dainas, yra kapralai ir seržantai. Jie dainuoja tik tris dainas kasdien, būtent šias: on the double, keep in step ir hup 2,3,4.

Priežastis to, kad aš vadinau šitas melodijas dainomis, yra sekama: jie rėkia tas eiles (arba vadinkite kaip norite jas) taip dažnai, kad iš tikrųjų jos skamba kaip dainos. Man atrodo, kad vienintėliai dalykas, kurio toms dainoms trūksta, yra tik pianas.

Ar tamstos, mokytoja, mokinės ir mokiniai užsilaiko kaip pridera? Ar Betty Dagis dar tebekovoja bassos ir sutrukdė pamokas, kaip praity? Kaip sekasi su angliškėmis dainomis, kurias rengiatės dainuoti artimoj ateity?

Nora, ar tamsta vis dar tebeffirtuoji su vyrais choristais — o gal stebuklas įvyko? Tamsta žinai, kad turi užtektinai kompeticijos su kitomis sopranois ypač kai dabar jaučiamas vyry trukumas.

Pas mus čia kaip tik atvirkščiai klotasi: asmens, kuriuos čia Alabamoje matai, yra vyrai ir daugiau vyry. Pamatyti tamstas, merginas, čia tikrai būtų malonumas. Mano vietoje jie yra keturi. Bet turėtumėt juos pamatyti! Mėginsiu pasiūsti tamstoms jų paveikslą, kai gausiu progą, tada tai su prasite ką aš turiu mintyti.

O tamsta, p. Klime, kaip dalykai klotasi? Ar vis dar basso sekcija atlaikiai?

Bob, o kaip su jumis ir su jūsų merginomis?

Tai bus gražus dalykas, kuri choras ruošiasi atlikti — surengdamas parengimą naudai karių, buvusių Keistučio Klubo ir Choro narių. Tamstos galite būti tikri, kad mes atliksime savo pareigas. Taigi, kaip galime mes pralaimėti, laikydami miesi išvien. — Keistučio Choro neseniai buvęs narys Stanley Smailis.

NESURANDA NUSKENDUSIO MICHIGAN EŽERE LAIVO

Great Lakes Naval Station gavo pranešimą, kad 30 mylių rytus nuo stoties, Michigan ežere nuskendęs laivas. Keletas žmonių matyta ant paramo ties ta vieta, kur laivas nuskendęs. Pranešėjas painformavo Laivyno stotį, kad jis esąs "pulkininkas Jones" iš civilinio oro patroleiaus.

Buvo pasiūsti nurodyton apylinkėn laivai, tačiau jie neužtikino nuskendusios laivo lauko, nė paramo su žmonėmis, nė kitokių ženklų, kurie liudytų apie įvykusią nelaimę. Ketvirtadienio rytą buvo reiškiamu nuomonė, kad žinia, buk Michigan ežere laivas nuskendęs, buvo prasimanyta. Vis gi pora laivų palikta apylinkėje toliau dailytis ir ieškoti nelaimės ženklių.

Jie Gavo Nemažas Algas

Šiandien dažnai kalbama ir rašoma: kokias dabar algas darbininkai gauna — po dolerį, po pusantro ir po du doleriu valandai, ir dar jie reikalauja al-

gų pakėlimo! O štai pranešama, kad Armour & Co. prezidentas Chicagoje, George A. Eastwood, praėjusius metus gavo algos \$102,560. Tos pačios kompanijos viceprezidentas Henry W. Boyd gavo algos kalbamais metais \$79,514 ir generalinis kompanijos advokatas Charles J. Faulkner algos gavo \$77,500.

Paskelbtos algos kai kurių kitų kompanijų vedėjų Chicagoje ir apylinkėje. Daugumos jų algos siekia dešimtis tukstančių dolerių per metus.

Areštavo Kareivį

Chicagoje areštuotas kareivis Jack Kacio iš Fort Sheridan. Pas jį užtikta 3 laikrodėliai ir 9 armijos pasai. Kareivis yra kaltinamas vagyste.

KODĖL KENTĖTI DĖL KOJŲ? D-RO Blasczynskio Gyduolės gaunamos vaistinėse, pagalbos Jums! BOROCYL Milteliai nuo niežėjimo, perdidelio prakaitavimo, prasto kvapnio ir užkrėtimo odos, išsukiančios atleto kojų. BOROCYL skystis lengvoms žaizdoms, nuo perstėjimo, nudegimo, susižeidimų ir visokių odos ligų.

"Jau Laikas Permainai"

Vote Straight ☒ Republican
CICERO

FOR PRESIDENT

☒ Joseph S. Kral

FOR TOWN CLERK

☒ John C. Stoffel

FOR COLLECTOR

☒ Jerry Dolezal

FOR SUPERVISOR

☒ Leo Kasperski

FOR TOWN ASSESSOR

☒ Frank J. Christenson

FOR TRUSTEE

☒ Jerry F. Justin

Cicero balsavimo vietos bus atdaros nuo 6 ryto iki 5 vakaro.

Balsavimai antradienį, bal. 4, 1944

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1—3 ir 7—8

Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį

Rez. 3241 W. 66th Place

Phone REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036

Rezidencijos telefonas

BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:

nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak

Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. F. Pulsucki Le Van

DR. GRACE ILIFF

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos kasdien—2—4 ir 7—9 vak

Ketvirtadieniais tik pagal sutartį

1957 W. Garfield Blvd.

Cor. Damen. HEMLOCK 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 WEST MADISON STREET

Val.: 1 iki 3 popiet. 6 iki 8 vak.

Telefonas SEELEY 7330

Namų telefonas BRUNSWICK 0597

DR. V. A. SIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

IR AKINIUS Pritaiko

744 W. 35th Street

Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30

Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir

6:30—8:30. Šventadieniais: 11—12.

DR. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8

val. Nedėlio pagal susitarimą.

Ofiso tel. YARDS 4787

Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

1645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Telefonas YARDS 2246

Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro

Seredom pagal sutartį.

DR. BRUNO J.

ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

NAUJOJE VIETOJE

2403 West 63rd St.

VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9

vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Telefonas HEMLOCK 7899

Namų tel. HEMLOCK 0333

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue

Ofiso Tel. LAFayette 3210

Res. Tel. LAFayette 0094

Jeigu Neatsiliepa—

Sauk KEDZIE 2868.

VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Ketvirta. 6—9 v.

Penktad. nuo 8:30 iki 9:30 vakaro,

Šeštad. 6 v. vak. iki 9:30 vak. Tre-

ciad. ir Sekmad. pagal susitarimą.

Daktarai Žilvičiai

GYDYTOJAS IR DENTISTAS

Naujoji Vietoj

3246 So. Halsted St.

Telefonas CALumet 7358

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN

IS RUSIJOS

Gera lietuviams žinomas per 39

metus kaip patyręs gydytojas chi-

irurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas

vyry ir moterų ir vaikų pagal nau-

jausius metodus. X-Ray ir kitokius

elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija

1031 W. 18th St. netoli Morgan St.

Valandos nuo 10—12 pietų ir

nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną

dieną, išskiriant šeštadienio vaka-

ro ir nedėliomis.

Tel. CANAL 3110.

Rezidencijos telefonas:

Superior 9454 ar CENTRAL 7464

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4729 S. Ashland Ave.

(2-tros lubos)

Ofiso Telefonas: YARDS 0554

Jei neatsiliepa, Saukite

Res. Tel. MIDWAY 2880

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4

val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak

Sekmad nuo 10 val. iki 12 diena

JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 So. Halsted St.
Tel. CALUMET 7237.

DIDELĖ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

Jewelry ir Muzikos Krautuvė

po vienu stogu, baltame name per 31 metus.

Sažiningas patarimas. Jums apsimokės atvažiuoti pas Budriką nors jūs gyventumėte ir po šimtų mylių nuo Chicago. Čionai rasite tokių rakandų, kurių niekur kitur nerastite.

Ta minkšta kėdė linguojanti, padaryta vėliausio stiliaus ir stipri už \$19.95

Lengvais išmokėjimais po \$1.25

į mėnesį ir dar dovana dykal.

Budriko leidžiamos Radio

Valandos:

W. H. F. C. 1460 K. Ketvergo

vakare 7:00 P. M.

W. C. F. L. 1000 K. Nedėlios

vakare 9:30 P. M.

Su pilna orkestra iš 25

VELIONIO KOMP. STASIO ŠIMKAUS

GEDULOS PARENGIMO REIKALU VISŲ SUSIRINKIMAS

Kompozitorius Stasys Šimkus

Kadangi velionis komp. S. Šimkus buvo Birutės Choro vedėjas, tai Birutė ne tik mato reikala, bet ir priedermę kviesiti musų veikėjus, muzikos mėgėjus, chorų vedėjus, o ypačingai birutėčius, kuriuos velionis mokino, atsilankyti į susirinkimą. Jis įvykis šį vakarą (penktadienio) punktualiai 9 v., Sandaros svet., adresu 840 W. 33 gat. Čia bus aptarta, kaip ir kur rengti šį svarbų parengimą.

Nėra reikalo daug kalbėti apie svarbą ir darbus, nuveiktus velionio Chicagoje. Mes visi tai žinom, turėdami lietuvių sielą, įvertindami jo nemirtingą palikimą. Turta "Kur Bakužė Samanota". Musų visų yra pareiga susirinkti ir išreikšti pridėtinę jam pagarbą.

Jūs kviečia — "Birutė".

Laisvamanių Veikla

Šį kartą turio drąsos pranešti, kad laisvamanių organizacija turi vis geresnes pasekmes rengime šeštadienio vakarų — ypač pereitasis buvo itin džiuginantis. Stebėtina, kad moters pradėjo daugiau interesuotis laisvamanybe, negu vyrai: gal but dėlto, kad vyrai yra daugiau užimti karo darbais.

Moters ypatingai reikalauja pažadėtos laisvamaniškos literatūros. Ant nelaimės parupinti gerą literatūrą mums lietuviams yra labai sunku. Šiuo karo laiku mažai kas turi laisvo laiko ir noro rašyti. Nėgana to parašyti ar išversti iš kitų kalbų gerą raštą ne visiem jam taip sekasi. Nedaug tėra talentuotų žmonių, kurie galėtų gabiai ir teisingai parašyti arba išversti. Lygiai taip, kaip muzikų, dainininkų, piešėjų — nedaug turime, taip pat ir rašytojų pas mus lietuvių amerikiečius nedaug. Daug kas moka rašyti, bet kaip?

Tad, gerbiamieji, malonėkite turėti kantrybės, iš pirmo nieko negalima išlaužti, priversti esame daryti kas galima, savo laiku gausite ko pasiskaityti. Tuo tarpu lenkykite musų parengimus ir susirinkimus ir prisidėkite prie laisvamanių darbo.

Ateinantį šeštadienį, kovo 11 d. 1944 m., vėl turėsite progos praleisti vakarą naudingai ir linksmai Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., pradžią 8 val. vak. Muziką parupins draugas Stanevičius, pats geras muzikantas ir geri jo pagalbininkai. Pelnas vakarų yra skiriamas leidimui laisvamaniškų raštų, ir dabar jau yra verčiama Ingersoll'o raštai — tai vieno iš garsiausių Amerikos laisvamanių kalbėtojų ir rašytojo.

Jei darbo sąlygos leis, turio vilties pasimatyti su jumis Auditorijoje. — P. M. K.

Praveda Apklausi-nėjimą Darbininkų

Chicagoje ir 68-se kituose pramoniniuose centruose valdžios atstovai praveda darbininkų apklausinėjimą. Vienas pirmųjų klausimų yra, ką darbininkai dirbo pirm Pearl Harbor įvykiu, t.y. pirm Amerikos stojimo karan.

Norima patirti, kiek yra darbininkų, vyrų ir moterų, kurie prieš karą nedirbo, o dabar turi darbą karo įmonėse.

Šio apklausinėjimo daviniai reikalingi War Manpower Komisijai, Karo Darbo Tarybai ir Darbo Departamentui apskaičiuoti kokius darbininkų rezervus šalis turi ir gauti kitokius duomenis.

Draugovė ruošiasi dėl televizijos iš radio stoties WX9BX, State and Lake rumuose. Šis įvykis bus pirmutinis pasauly lietuvių tautinių šokių parodymas televizijoje. Ateitininkų pasisekimai tikrai yra visų Amerikos lietuvių pasididžiavimas. — Jonas Stoškus.

Klaidos Pataisymas

Po antgalvio "Klaidingi gandai apie 1943 Income Takų Pildymą" buvo padaryta klaida.

Pildymas "Estimated Income Tax Returns" už 1944 metus yra pailgintas iki 15-tos dienos balandžio 1944 metų, o ne iki birželio 15-tos, 1944, kaip buvo minėta trečiadienio, kovo 8 d., laidoje Naujienose.

— J. P. Varkala.

Pirks 10 Automobilių Policijai

Cook kauntės šerifas Michael F. Mulcahy apskelbė, kad kauntė yra nutarusi pirkti policijai dešimt naujų automobilių (automobilio ir ambulanso kombinacijos) vietoj tokio pat kiekio jau nusidėvėjusių policijos mašinų.

Negavo Kambario, Ikando Viešbučio Klerką

INDIANAPOLIS. — Roger Ferguson, 33 metų, iš Detroito atvykęs į Indianapolisa, norėjo gauti viešbutį kambarį namine. Klerkas Campbell pasakė jam, kad tuščių kambarių viešbutis neturi. Ferguson įkando klerko nosį. Jis yra patrauktas teisman.

ANDRIUS KADAITIS

Gyveno 1902 S. Union Ave.

Mirė kovo 8 d., 1:30 val. ryto, 1944 m., sulaukęs pusės amž. Gimęs Pašėvui kaime, Batakių parap., Tauragės apskrity. Amerikoje išgyveno 30 metų.

Paliko nuliudę: mylima moteris Ona po tėvais Dveleitė, posūnis Keistutis (U. S. Army) ir podukrė Birutė, sesuo Aggie Dervinskienė, jos vyras Juozapas ir jų šeima, brolis Jurgis ir jo šeima, pusėsės, pusbroliai ir kitos giminės ir draugai.

Priklaušė Chicago Liet. Draugėjai ir Keistučio Paš. Klubui.

Kunas pašarvotas P. J. Ridiko kopl., 710 W. 18th St. Laidotuvis įvyks šėštad. kovo 11 d., 1:00 val. popiet. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Andriaus Kodaičio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudę lieka: Moteris, Sesuo, Brolis ir kiti Giminės.

Laid. Direkt. P. J. Ridikas, Tel. YARDS 1419.

Šaunus Šokių Vakarą ir Nepaprastą "Jonistų Balso" Parengimas

Šėštadienio vakare bus šaunus šokių parengimas Jonistų salėje, 814 W. 23rd St. Bus daug įvairumo, skanūs užkandžiai ir geras orkestras, prie kurio visiems bus smagu šokti ir pasilinksinti.

Septintadienio vakare, 7:00 val., įvyks "Jonistų Balso" nepaprastas parengimas irgi toje pačioje Jonistų salėje. "Jonistų Balso" leidėjų vakare dalyvaus daug žymių veikėjų, programą pildytojų, tad ir dalyvaujančiai publikai bus smagu pasizmonėti ir į jautiame susirinkime prie gero orkestro laiką praleisti. Visus nuosirdžiai užprašo atsilankyti abiejų pokilių ruošėjų komisijos. — K.tė.

Neatsargus Automobilistas Ligoninėje

Jacob Cobus, 49 metų, Glenview miestelio gyventojas, važiuo automobiliu. Prie Waukegan ir Dempster kryžkelės jo automobilis smogė į trokio užvakalį. Dėl to Cobus automobilis užsidegė.

Policininkai ištraukė Cobusą iš mašinos, bet turėjo gabenti jį į ligoninę. Jis nukentėjo dėl ugnies, be to, abi jo kojos buvo sulaužytos.

DOLLY TAMALIUNAS

no tėvais Andrejauskaitė Gyv. 1500 So. 48th Ct., Cicero

Mirė kovo 7 d., 8:00 val. ryto 1944 m., sulaukus 35 metų amž. Gimus. Seatonville, Illinois.

Paliko nuliudę vyras Aleksas, motina Bessie Kashius, tėvas Juozapas Andriauskas, 2 broliai, Alfred Andris ir jo, moteris Albina ir jų šeima; Rov Kashius (U. S. Navy), 2 seserys Betty Miller jos vyras Ernest ir jų šeima; motinė Julia Voshas, mother-in-law, Ona Tamalunas, 4 tolos Sofija Dabulski ir jos šeima ir Josephine Overling ir jos vyras ir Tillie Luciani ir jų šeima; ir Antose Kau-pienė ir jos šeima; 3 švogėrijai Jonas Tamalunas ir jo šeima; Stanley U. S. C. G. Antanas (U. S. Army); švogėrka Helene Skinner ir jos šeima ir labai daug pusseserių ir pusbrolių ir daug giminų ir draugų.

Kunas pašarvotas A. Petkaus koplyčioje, 1410 S. 50 Ave., Cicero. Laidotuvis įvyks šėštad. kovo 11 d., 1:30 val. popiet. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Dolly Tamalunas giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudę lieka: Vyras, Motina, Tėvas, Broliai, Seserys ir kitos Giminės.

Laid. Direkt. A. Petkus, tel. CICERO 2109.

Iš Chicagos Lietuvių Ratelio Padangės

Šio mėnesio 1 dieną įvyko susirinkimas Hollywood Inn, 2417 W. 43rd St. Nors narių susirinko ne daugiausia, bet buvo nutarta daug svarbių dalykų, butent: perrinkta komisija iš 5 asmenų pakeitimui konstitucijos. Komisijon įeina šie asmenys: Petras Juozėnas, Antanas Jakutis, Leona Burbulytė, Bronė Motuzienė ir Benė Vaicekauskienė.

Nutarta surengti šokiai su nedideliu programu. Tam išrinkta komisija, butent: P. Juozėnas, A. Jakutis, B. Lekšienė, Leona Burbulytė ir A. Grigal.

Šokiai įvyks balandžio mėn. 29 dieną (šeštadienį) Hollywood svetainėje.

Iš parengimo nutarta nupirkti boną ir paaukoti Raudona-

jam Kryžiui.

Susirinkimui pasibaigus, išgertas tostas dėl naujos valdybos. Valdybą sudaro šie asmenys: Pirmininku tas pats Petras Juozėnas, Išdinknu taipgi tas pats Antanas Jakutis, Vice-pirmininku Bronė Motuzienė, Protokolų raštininkė Bronė Paplauskienė, Finansų sekretorė Leona Burbulytė ir korespondentė Benė Vaicekauskienė.

Biznio komisijai išrinkti šie: Bill Leksa, August Grigal ir Julia Sacauskienė.

Issiskirstė visi su pasiryžimu darbuotis ir laukti kol sugrįš kiti nariai iš karo, kad sutikus juos su šypsena.

— Aukštaitė.

KIEKVIENAS GERKITE!
DAD'S
SENOVISKĄ
ROOT BEER

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas GROvehill 0142
1410 SOUTH 50th AVENUE
Telefonas CICero 2109
CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Cudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE
DIENA IR NAKTĮ
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4332-34 S. California Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

Laidotuvių Direktorai
NARIAI
Chicagos, Lietuvių
Direktorių Asociacijos
Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419
I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781
MAŽEIKAS **EVANAUSKAS**
3319 LITUANICA AVENUE Phones YARDS 1138-1139
LACHAWICZ IR SUNUS
PHONES: CANAL 2515 COMM. 5765 PULLMAN 1270
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.
L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS. 4908
J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFAYETTE 3572

SUSIRINKIMAI

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIJOS "APŠVIETA" susirinkimas įvyks šėktadienį, kovo 12 d., Jonistų svetainėje, 814 W. 23rd St. Pradžią 3 val. popiet. Draugės malonėkite skaitlingai dalyvauti susirinkime ir gražinkite tikėtus vakaro kovo 5 dienos.

— S. Puniškienė, nut. rašt.

JONISKIEČIŲ LABDARYBES ir KULTūros KLUBO reguliarius mėn. susirinkimas įvyks šėktad., kovo 12 d., 1:30 val. popiet. Prasmė visų narių pribūti susirinkime. Turime daug dalykų dėl apsvartymo; taipgi prašoma atsiųsti nors po vieną nari įrašyti kluban.

— B. Vaitekunas, rašt.

J. P. VARKALA

VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS

4148 Archer Ave.

Tel. Virginia 2114

Perkėlė Savo Raštinę į BRIGHTON PARKA

Su Income takais ir kitais reikalais kreipkitės viršmėnė antrašu.

RADIO Expertas

Mes sutaisom visus ir visų išdirbėčių RADIOS kogeriausiai ir nebrangiai. Dėl informacijų šaukite telefonu

LAFAYETTE 6195

Michael F. Shills

Radio technikas ir inžinierius

3856 ARCHER AVENUE

LOVEIKIS

Siunčiam Gėles Telegramu i Visas Pasauly Dailis

KVIETKININKAS

Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams

3316 SO. HALSTED ST.

Tel. YARDS 7308

URBA

Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvsėms, Papuošimams.

GELININKAS

4180 Archer Avenue

Phone LAFAYETTE 5800

EXTRA! EXTRA! Permainytas vardas ir adresas.

MONARCH LIQUOR

Lietuviškas Žydukas

3529 S. HALSTED ST.

Phone YARDS 6054

VICTOR BAGDONAS

LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom formišius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam i farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatome anglis i visas miesto dails.

3212 So. Halsted St.

Saukite Tel. VICTORY 0066

FOTOGRAFAS

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies deraškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.

420 W. 63rd St.

Tel. ENG. 5883-5840

400,000 PILIEČIŲ NEPASINAUDOS SAVO, KAIP BALSUOTOJŲ, TEISĖS

Daugiau negu 400,000 Chicago piliečių praras savo teisę balsuoti 1944 metų rinkimuose, jeigu jie neužsiregistruos balsavimams iki kovo 13 dienos ir tą dieną. Tada nurodė Citizens' Association of Chicago tyrinėjimas, kurio daviniai buvo paskelbti šiomis dienomis.

Tokių Chicago piliečių skaičius siekia 404,548. Jisai yra didesnis, negu Illinois valstijos miestų Peoria, Rockford, Springfield, Rock Island, Joliet ir Quincy bendras gyventojų kiekis. Visose Jungtinėse Val-

stijose yra tik 19 miestų, kurių gyventojų skaičius pralenkia suminėtą skaitlinę.

Fatyrimas rodo, kad kiekvienus rinkimus Chicagoje labai didelis skaičius piliečių nepasinaudoja proga kvalifikuoti save kaip balsuotojus. Pavyzdžiui, 1940 metų rinkimuose 13 nuošimčių Chicago piliečių ne-balsavo, nors turėjo teisę balsuoti. Mėro rinkimuose 1943 metais 18 nuošimčių ne-balsavo tokių, kurie turėjo teisę balsuoti, sako Citizens' Association of Chicago.

Pagal Illinois Legislatores įstatymą, priimtą sausio 13 dieną 1944 metų, vyrai ir moters balsavimo amžiaus, tarnaujant ginkluotose jėgose, gali balsuoti ateinančiuose rinkimuose ir neužsiregistruoti. Civiliniai gi chiegiečiai turi užsiregistruoti, kad galėtų balsuoti balandžio 11 dienos rinkimuose, jeigu jie pasiekė 21 metus, jeigu yra persikėlę į kitas rezidencijas nuo laiko paskutinio balsavimo, jeigu pakeitė savo vardus dėl vedybų ar kurių kitų priežasčių.

Citizens' Association of Chicago pareiškimas sako, kad įvairiose Chicago wardose skaičius piliečių, kurie nepasinaudoja balsavimo teise, yra ne vienodas. Kai kuriose wardose tokių piliečių būna tik 1.1 nuošimtis, o kitose jis pasiekia net 34.9 nuošimčius. Pavyzdžiui, skaičius ne-balsuojančių piliečių 3 wardoje būna aukščiausias. Jis siekia 34.9 nuošimčius viso balsuotojų skaičiaus. 48-toj wardoje ne-balsuojančių piliečių skaičius pasiekia 34.6 nuošimčius. O 24-toj miesto wardoje skaičius piliečių, kurie neužsiregistruoja balsavimui, siekia tik 1.1 nuošimtį visų piliečių turinčių teisę balsuoti.

Dabar Chicagoje eina registracija piliečių balsavimui. Registracijos galima Rinkimų Komisionierių ofise, kambarys 308, Miesto salėje. Registracijos valandos nuo 9 ryto iki 9 vakaro, je šeštadienį nuo 9 valandos ryto iki 5 valandos popiet. Registracija pasibaigs pirmadienį, kovo 13 dieną.

Galima taipgi registruotis miesto ugniagesių stotyse. Čia registracija priimama kasdien (išėmus sekmadienį) nuo 12 valandos dienos iki 10 valandos vakaro. Registracija ir čia pasibaigs pirmadienį, kovo 13 d.

SPORTAS

"Suriesiu į baranką", sako "dzukas"

Kovo 14 — tai bus nepaprasta diena. Susitiks du seni oponentai, kurie per paskutinius 20 metų ginčijasi, kuris jų yra geresnis ristikas.

Bancevičius sako, kad šį kartą jis suries Poželį į baranką. "Aš jaučiu", sako "dzukas", "kad šį kartą jis iš mano nagų neištruks. Jeigu jis neįveiks mažo japonuko, tai kaip jis įveiks mane?"

Požėlos ristikynės su Bancevičium įvyks kovo 14 d., atseit, kitą antradienį, Dariaus-Girėno svetainėje, 4416 So. Western Ave.

Paveiksle matome mērą Edward J. Kelly, Civilinės Apsaugos koordinuotoją Chicago Metropolis srity. Čia taipgi yra ponis Walter Kelly, Chicago Metropolis srities riebalų rinkimo komiteto pirmininkė, ir p. John G. Sheldon, Karo Gamybės Tarybos pirmininkas Chicago Metropolis srity. Mėras pasirašo atsisaukimą, kad yra reikalingas daugiau riebalų rinkti.

Mėro Kelly pareiškimas

Kaip pilietės miesto, kuriame taupymo atliekamų namie riebalų kauro reikalams planas rado pradžią, Chicago moters gali pateisinamai didžiulis, kad jos dabar pralenkia visus pirmesnius rekordus ir pirmesnę kvotą 125,000 svarų savaitėje. Kaip, mūsų vyrai karo frontuose nepaliaujamai stovi tarnyboje tikslu laimėti mums pergalę, taip turi tukstančiai šeiminių taupinti šią svarbią karo medžiagą namų fronte.

Glycerinas, gaunamas iš namie atliekamų riebalų, yra gyvybinė medžiaga, tarnaujanti dviem svarbiems šiandien reikalams. Vienas jų — tai eksploduojančios medžiagos mūsų kanuolėms. Antras — jie teikia pagrindinę medžiagą nuostabiems sulfu vaistams, kurie kasdien išgelbėja šimtų mūsų vyrų gyvybę mūsų frontuose.

Šeiminių taupina suvartotų riebalų liekanas, iškošia jas ir sudeda į skardinį talpintuvą. Paskui ji nuneša sutauptus riebalus mėsinei krautuvei. Taip darydama ji turi pasitenkinti, nes žino, kad stiprios eksploduojančios medžiagos iš jos "virtuvės arsenalo", neužilgo pateks į veiklą prieš šios šalies priešus ir patarnaus, kaip angelas globėjas, sužestus Amerikos karius gelbėti.

Tas faktas, kad šeiminių gauna du mėsos racionavimo punktus priedo prie keturių centų už kiekvieną sutauptą svarą riebalų, neturi būti skaitomas kaip užmokeskis. Tie punktai duodami šeiminei tik kaip atlyginimas už taikus ir kitus virtuvės riebalus, kuriuos ji turėjo pirkti. Be to, tie punktai parodo, kad valdžia pripažįsta virtuvės riebalų rinkimo svarbą.

Tai, kaip mūsų vyrai kasdien kovoja priešus, taip mūsų moters Chicagoje ir jos srity prašomos pasidaryti nuostirčiai ir nepaliaujamai šiose gyvybiniai svarbiose riebalų rinkimo pastangose.

Likerių Kainos Pakils Balandžio 1 Dieną

Kainų Administracija Washingtono paskelbė, kad pradedant balandžio 1 dieną teks mokėti aukštesni taksai likeriams. Likerių dylerius Kainų Administracija įspėjo, kad jie galės pakelti likerių kainas tik tiek aukštyn, kiek bus pakelti taksai.

O taksai likeriams bus pakelti šitaip: 100 laipsnių stiprumo kvortai 70 centai; 90 laipsnių stiprumo kvortai 68 ir 54 centai; 86 laipsnių stiprumo kvortai 65 ir 42 centai; 70 laipsnių stiprumo kvortai 53 ir 42 centai; 60 laipsnių stiprumo kvortai 45 ir 36 centai.

Kaip bus pakelti taksai stikliniais šinkuojamiems gėrimams, kol kas nepaskelbta.

Pakelti aukštyn bus taksai ir vynui, tačiau ne taip daug, kaip stipriems alkoholiniams gėrimams.

Mažas Nuošimtis Piliečių Balsavo

KANSAS CITY. — Praėjusį antradienį, kovo 7 dieną, čia įvyko Primary balsavimai. Užregistruotų balsavimui piliečių miestas priskaitė 168,000, gi rinkimuose balsavo tik 50,000 asmenų.

Jau Dauguma Įmonių Chicago Srity Dirba 48 Valandas

Sausio 16 dieną šių metų Chicagoj įėjo galion patvarkymas, kuris reikalauja, kad šios apylinkės imonės dirbtų po 48 valandas savaitėje — 6 dienas po 8 valandas kasdien.

Kompanijoms buvo duotas tam tikras laikas perorganizuoti savo pajėgas reikalaujama kryptimi. Dabar gi pranešama, kad 80 nuošimčių imonių, samdančių po 8 ar daugiau darbininkų, jau varo darbą 48 valandų savaitėje pagrindu.

Tyrinėja Drafto Tarybos Langų Išdaužymą

Buvo išdaužyti langai drafto tarybos adresu 2229 W. Chicago ave. Federal Bureau of Investigation agentai tyrinėja įvykį. Nuožiūra krinta ant penkių jaunų vyrų, kurie yra šaukiami kariuomenėn. Jų vardai nepaskelbti.

Paskelbė Vardus 15 Žuvusių Amerikos Karių

Jungtinių Valstijų Karo ir Laivyno departamentai ketvirtadienį paskelbė vardus penkiolikos karių, žuvusių frontuose, kurie buvo kilę iš Chicago ir apylinkės. Aiškiai lietuviškų pavardžių sąrašo nematyti.

Panaši į lietuvišką atrodė ši kareivio pavardė: Stanley M. Kaminski. Kareivio motina, ponis Angela Kaminski, gyvena adresu 904 W. Erie.

Advokatas Kaltinamas Išeikvojimu Kompanijos \$35,000

Chicago advokatas James T. Nielson, 40 metų, 2227 E. 70th, yra kaltinamas išėikvojimu Texas Co. petroleumo firmos \$35,000. Bus išgabentas New Yorkan teismui.

Švedų kariuomenė manievroja

STOCKHOLM, Švedija, kov. 8 d. — Švedijos šiaurėje ir Suomijos pasienyje švedų kariuomenė visą laiką manievroja.

Švedai nenori įsivelti į karą, bet nori būti pasiruošusiems, jeigu būtų reikalingas.

Švedai turi išlaivinę gerų paūžininkų būrį, kuris blogiausiam ore ir dideliame šaltyje gali padaryti priešui labai didelių nuostolių. Manievro vyksta blogame ore ir tikrose karo sąlygose.

Pirkite tose krautuves, kuriuos garsinasi "NAUJIENOSE"

KIEKVIENAS GERKITE
DAD'S
SENOVISA
ROOT BEER

A. F. CZESNA, Savininkas
Tel. ALBANY 9498
1657 W. 45th St. Kamp. Paulina
TURKISH BATH
PAULINA RUSSIAN AND
Motelis treč.
Movements
Radiator's Swe
tra Red Light
Sunshine ir in
Ultraviolet
Elektrifikacija

Naturalė Išvaizda
Naujų VELVATONE
DANTŲ PLEITU

VARTOJAMAS NAUJAS PLASTO MATERIJAS
NATURALIS GUM
SPALVOS DANTŲ PLEITOMS

NAUJOS
RUSIŠ
VELVATONE
DANTŲ
PLEITOS
\$12.50
iki \$39.50 už kiekvieną.

Neatsiduoda. Be skonio. Naturalės spalvos. Neblunka. Visoj kalbos dantų pleitos. Permatomos crystal clear pleitos. Plunksnos sunkumo, santūri. Patenkina garantijas. Materialas labai patvarus ir gaminis. Vienos dienos taisyklė. Darome pleitas išpaustus ir gautas tik iš laisnuotų dentistų.

HEJNA BROS.
DENTAL PLATE CO.

1724 S. Ashland 2nd Fl. Mon. 9251
Atidra nuo 9 iki 8. Šeštadienį nuo 9 iki 4.
KALBAME LIETUVISKAI

3945 W. 26 St. 2nd Fl. Law. 2908
30 N. Dearborn Rm. 806. Sta. 9649
Vidurnešio val. 9-6. Antradienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 7.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas
jūsų garantavimas.
Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris
est priežastimi galvos skaudėjimo
svaigimo, arba apimimo, nervuotumo, skaudama akių karsčių, atitaiso, trumparegystę ir toliaregystę.
Prirengia teisingai akinimus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodancia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vak.
Seredomis uždaryta, o Nedėlio pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmą.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinus Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlio pagal sutartį.

DR. KARL NUKRAT
(NURKAITIS)

Pritaiko atsakominaigai akinus už prieinamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų.
3241 S. Halsted Street
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

VISU
LAUKIAMA
"NAUJIENŲ"
ŠVENTĖ
SOKOL SALEJ
2337 S. KEDZIE AVE.
Balandžio 23 d.

Risis "Angelas"

Kovo 13 d. Madison A. C. Arenoje (4721 W. Madison St.) risis išgarsėjęs "Angelas". Risis jis su Milano.

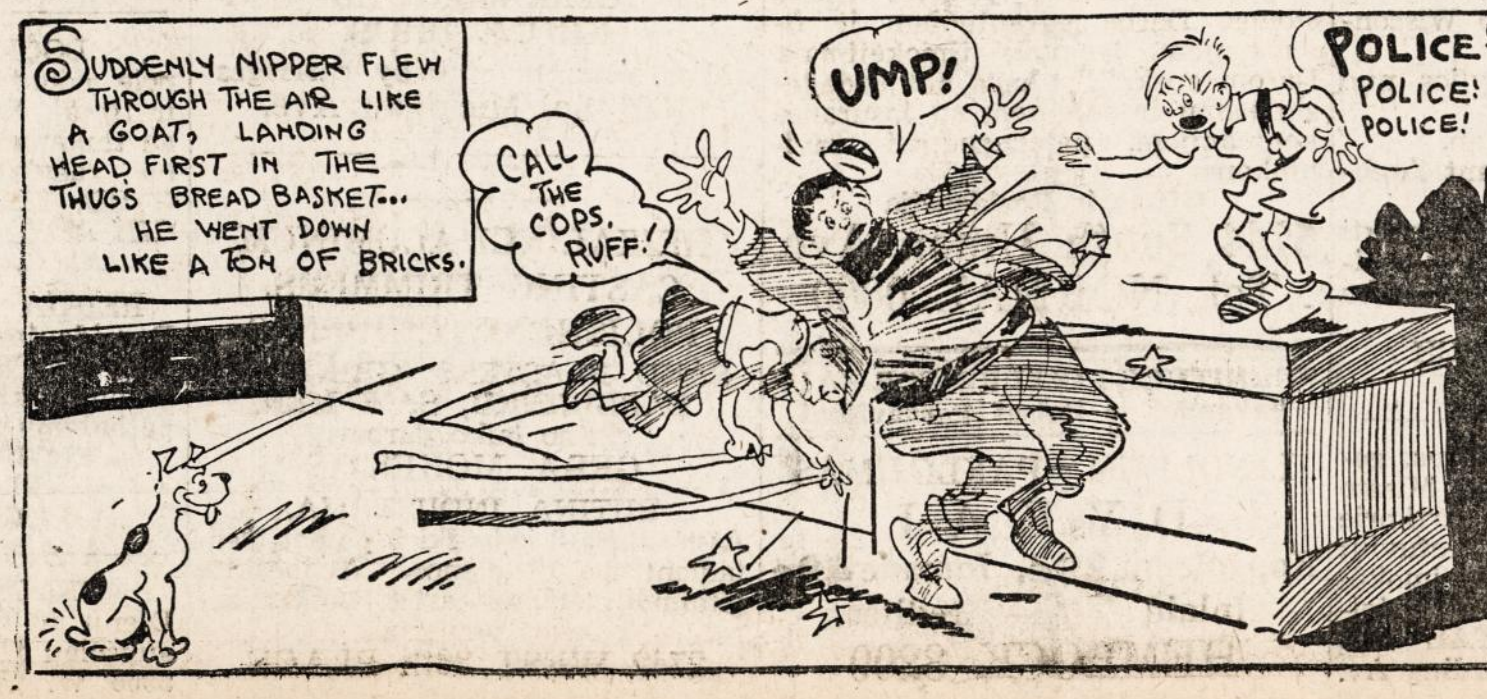

Be to, to vakaro programoje risis dar keturios poros, būtent, Joe Dvorak su Don Koch; Gordon McKinley su Jack Washburn; A. Sabath su Oscar Swanson, ir Pete Schu su Jerry Gordon.

Oak Parke Sumokėjo \$21 Už Sudaužytas Lempas

Pastaruoju laiku Oak Parke vaikai, mēdydami sniego boles, išdaužė lempų vertės \$420. Vaikai sumokėjo \$21 už padarytus nuostolius.

NIPPER

"Paskalų nešiotojas sušlapintas!"--sako HI i HATT

Tie Ašies šnipai, kaip drambliai, atsimesna, ką jie išmoko

Atėity aš nerizikuosiu kalbėdamas kas papuola.

KESSLER'S BLENDED WHISKEY

85 Proof, 55% Grain Neutral Spirits. Julius Kessler Distilling Co., Inc., Lawrenceburg, Ind.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

REIKIA

DŽENITORŲ

VALYMO

DARBAS

MOTERIMS

TARP 50 METU SENUMO
IR JAUNESNEMS.

VALANDOS:
5:30 popiet iki 12:00 nakties.

KARINĖ INDUSTRIJA.

Dining Room Darbininkams
uniformos parupintos ir
VALGYS DYKAL.

Nuo 20 iki 50 metų amžiaus.
Dienų, vakarų arba naktų
darbo valandos.

ATSISAUKITE:

ILLINOIS BELL
TELEPHONE
COMPANY

Employment Office Moterims
STREET FLOOR
309 W. Washington St.
CHICAGO.

Pirmadienį iki Penktadienio,
nuo 8:30 ryto iki 5 po pietų.

MOTERŲ
OFISU
VALYTOJŲ

NEPAPRASTAI

GERA

MOKESTIS

PRADŽIOJE

63c

1 VALANDA

Pakėlimas algos po
6 mėnesių.

PASTOVUS DARBAS
DABAR IR PO KARO

1250 MILWAUKEE
AVENUE

Ateikite. Mes kalbame

Lietuviškai.

Už darbo gavimą nereikia

nieko mokėti.

Reikia
MERGINŲ

LENGVAS DIRBTUVES

DARBAS

PATYRIMO NEREIKIA

PUKIAUSIOS

DARBO

SALYGOS

Klauskite

NETTIE KLOSOWSKI

600 W. FULTON ST.

Walter Field Bldg.

COOK AND KITCHEN HELP.
Pilnas užlaikymas. Mergaičių Klubas,
616 Arlington Place.

REIKIA TARNAITES ir mažą hotelį
Geros valandos. Sekmadienį
laisva. Aukščiausias mokestis, 1632
Belmont. BITTERSWEET 1740.

Reikia Merginų

Lengvas dirbtuvės darbas—covering
and lining sample cases. Gera
mokestis. Nuolat darbas.
18 E. Kinzie St., 3 aukštas.

Reikia Merginų

Marškinų skyriuje. Moderniškos
prošymo mašinos. Gera mokestis,
pastovus darbas.
EXCELSIOR LAUNDRY & DRY
CLEANING CO.,
2840 So. Wentworth Ave.

REIKALINGA VIREJA,
tinkama dėl mažo pirmos klasės
klubo. Pagaudaiame tokios, kuri
moka kepti. Aukščiausias mokestis.
Pašaukite arba rašykite manadžerui.
ELGIN COUNTRY CLUB,
ELGIN, ILL. PHONE ELGIN 1717.

TARNAITES. Mokestis \$25. Nuolat.
Puikus namai, 2 suaugę. Nėra
vaikų. Nereikia skalbti nei virti.
Visuomet darbas. Pašaukite RAV-
enswood 9336.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

Moterų ir Merginų
Lengvas, švarus rišimo darbas. Gera
mokestis; gera transportacija.
Galima dirbti ir neeilna laiką.
S. K. SMITH COMPANY
2857 No. Western Ave.

OPERATORŲ, patyrusių, stu-
dijos kantai. Žaidimo siutukai. Gali
uždribti \$100 i valandą. R. Kauf-
man, 215 So. Wabash.

MOTERŲ

virš 40 metų pagaudaiame vedusių
Dienų ansigynimo darbas.
Prisidėkite su parama karo pa-
stangose. Mes mokėsime jums
kol mokysitės amato, kuris bus
labai vertingas jums po karo.

MUMS REIKIA:

PUNCH PRESS OPERATORŲ
DRIT. PRESS OPERATORŲ
POLISHERS.
Atsiskaitę šiandien.
1724 Walnut St.

REIKIA OPERATORŲ
GUZIKŲ SKYLIŲ MAŠINA
Pagaudaiame patvusių, bet išmo-
kysime, jeigu reikės. Aukšta mo-
kestis. Nuolat darbas. Oringa die-
nos šviesos dirbtuvė.
Taipgi reikia single needle
OPPRATORŲ
VIKING APPAREL MFG. CO.,
711 WEST LAKE ST.

1 blokas nuo Milwaukee arba Hal-
sted St. ratvėkarių. Visa transpor-
tacija patogiai.

MERGINŲ IR MOTERŲ lengvam
dirbtuvės darbu. Gera mokestis.
Nėra darbas. Maloni aplinkuma.
Atsiskaitę Adams and Elting Co.,
1834 So. Canal St.

REIKALINGA DŽENITORŲ
trumpoms valandoms vakarais. Ge-
ra mokestis. Malonios darbo sąlygos
ROOM 805 20 W. JACKSON

ČIA YRA
PASTOVUS DARBAS
Plovėjoms, šlavėjoms, valytojoms.
Dienų arba naktų darbas. Atsiskai-
te i Employment Office, 3 aukš-
tas.

MARSHALL FIELD and CO.,
State and Washington St.

SPECIAL MACHINE OPERA-
TORŲ prie vyriškų kelių. Gera
mokestis. Nuolat darbas. 412 So.
Market St., 8 aukštas.

REIKIA JAUNŲ TARNAIČIŲ,
Taipgi pagelbininkės plauku taisyto-
jos. Elizabeth Arden, 70 E. Wal-
ton Place.

PATYRUSIOS SIUVĖJOS
prie patalymų ir guzikų prisiuvi-
mo. Atsiskaitę 1824 So. Wabash,
McIntyre Linen Supply Co.

Reikia Moterų
Naktinis valymo darbas. Valandos
7 vakaro iki 2:30 ryto. Gera mo-
kestis, nuolat darbas. Malonios dar-
bo sąlygos. Aukščiausias pirmeny-
bės apsigynimo darbas.

THE FAIR
STATE AND ADAMS.

PROSYTOJU
Lengvi broši. Skalbiamų suknelių
dirbtuvė. Aukšta šmota mokestis.
Uždribite virš 75c i valandą. Nuolat
darbas. Oringa. Šviesi dirbtuvė.
Taipgi reikia operatorių, inspek-
torių. H. Woolf and Co. 2 aukštas.
529 S. FRANKLIN ST.

TARNAIČIŲ. \$90 i mėnesi. Ho-
telio darbas. 6 dienos, 7 valandos.
Uniformos parupintos. Washington
Court Apts. 1116 Washington Blvd.
Oak Park EUclid 10213.

Reikia Operatorių
prie vyriškų kelių. Sekcijų dar-
bas.

GERA MOKESTIS
IR NUOLAT DARBAS.
CRESTWOOD CORP.
303 West Monroe. 5 aukštas.

SEIMININKES, kuri nori turėti
gerus namus. \$15.00, JUNiper 2456.

REIKIA GERŲ stiprių moterų
grindims plauti ofisuose ir dirbti
bendrą valymo darbą. 1 diena i
savaite už 80c i valandą. Pellet
Magneto Co., 2450 So. Wabash Ave.

CAFETERIA STEAM TABLE
FORELADY
Patyrusios, galinčios kitas lavinti
ir tiesiogines pagelbininkes. Gera
mokestis. Laikas i pusę už virš 40
valandų. Valandos nuo 7 ryto iki
3:30 popiet. Sekmadienį ne.
CRAFT CHEESE CO.,
455 E. GRAND AVE.

MUSICAL INSTRUCTIONS
Muzikos Pamokos

Reikia Vartotų Pianų
Mokame aukščiausias cash kainas
už vartotus uprights ir player pia-
nus, taipgi už mažus grands.
TELEFONUOKITE
VAN Buren 9000

Pirkite tose krautuvėse, ku-
rios garsinasi "NAUJIENOS"

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų-Darbininkų

REIKIA DŽENITORIŲ

IR
DŽENITORŲ

PUNCH PRESS OPERATORIŲ

PATYRIMO NEREIKIA
GERA MOKESTIS PRADŽIOJE
PUKIAUSIOS DARBO SĄLYGOS

KELLOGG
SWITCHBOARD & SUPPLY COMPANY

Isteigta nuo 1897

Per 47 metus Išdirbinėtojai Aukštos
Rūšies Telefonų Įrengimų
6650 S. CICERO AVENUE

Freight Handlers

Reikalauja

SANTA FE RY.

Darbas Moterims ir Vyrams

GEROS ALGOS

Pilną arba Dalį Laiko

Laikas ir Pusę po 8 val. Darbo

Taip pat Sekmadieniais ir

Šventadieniais

Patyrimas Nereikalingas

Kreipkitės pas:

MR. BEHNKE

Warehouse Foreman

38th St. ir Central Park Ave.

TIKRAI GERI
DARBAI

Gera mokestis, nuolat darbas dabar
ir po karo. Reikia patyrusių ir
nepatyrusių, Aukščiausios pirmeny-
bės apsigynimo darbas.

ASSEMBLERS
VYRŲ IR MOTERŲ
TOOL AND DIE MAKERS
PUNCH PRESS
OPERATORIŲ

Visi fiziškai nesveikuoją asmenis
čia gali dirbti lengvą darbą.

MALONIOS DARBO SĄLYGOS.

BADGER TOOL
& MFG. CO.

1501 W. Polk St.

CANAL 8490

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

PARDAVIMUI puikus 280 akrų
žemės farma. Viena mylia i pietus
nuo Amherst, prie federal high-
way 10, upė, elektrika, su visomis
mašinomis arba be jų. Grynos veis-
lės Holstein karvės. Walter Niven,
Amherst, Wisconsin, R. 1.

PARDAVIMUI 80 AKRŲ FARMA
SU STAKU IR IRENGIMAIS
ARBA BE JŲ.

4½ mylios nuo miestelio. Miškas
ir ganykla prie upelio. Visi geri
budinkai, elektrika, bėgantis van-
duo.

FRANK SUSCHIL
R. F. D. 1 Box 13,
SCOTTVILLE, MICH.

DABAR LAIKAS ISIGYTI UKI
Turio 160 akrų modernišką ukį,
su staku ant ežero kranto Wiscon-
sine.

160 akrų Illinois 38 mylios nuo
Chicago.

160 ir 80 akrų Michigan.
67 akrų arti Chicago ant Arch-
er Avenue.

Visas šitas farmas galima pirkti
už cash arba farmaiai priims mai-
nais nama Chicagoj. Rašykite arba
atvažiuokite.

JOHN P. STANKOWICH
1630 West 47th St.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų-Darbininkų

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

VYRŲ

REIKIA

SVARBIEM KARO DARBAM

PLIENO WAREHOUSE

PATYRIMO NEREIKIA

GEROS DARBO SĄLYGOS

ATSISAUKIT I

2924 W. 51st St.

NUO 9 RYTO IKI 5 PP.

Central

Steel & Wire Co.

REIKIA VYRŲ

PUNCH PRESS DARBAS.

Taipgi visokios rūšies

MEDŽIO DARBININKŲ

Nuolat darbas ir geros darbo sąly-
gos. Taipgi kitokios rūšies patyru-
sių ir nepatyrusių vyrų ir moterų
darbininkų. Gera mokestis.

KROLL BROS.

Manufacturers of baby carriages

1801 So. Michigan Ave.

The HARVEY METAL
CORPORATION

Reikalauja

DRILL PRESS

OPERATORIŲ

SLUG CUTTERS

100% APSIGYNIMO DARBAS

Atsiskaitę i dirbtuvės ofisą

74th AND PAULINA

CHICAGO, ILL.

REIKIA VYRŲ

MOKYTIS LAIVŲ STATYTI

Gerali vėdinamoje ir šviesioje

dirbtuvėje—viduje.

Aukščiausias Mokestis

Gausite algą, kol mokysitės

40 VALANDŲ SAVAITĖ

PLUS 20 VALANDŲ VIRŠLAIKIS.

ARC WELDERS

MACHINISTS

BOILER MAKERS

Kur kas aukštesnė mokestis.

JOHN MOHR & SONS

3200 E. 96th Street

CHICAGO BELTING CO.

Reikalauja odos darbininkų, mold-
ing press, beam die and turret
lathe operatorių, trimmerių ir tt.

PATYRIMO NEREIKIA.

Atsiskaitę

113 N. GREEN AVE.

Pašaukite MISS REILLY,

MONROE 5010.

Tarpe 9 ir 5 kasdien.

LUMBER TRUCK

DRIVER

Patyrusių prie pristatymo lumber
and millwork darbu. Taipgi pulki
proga darbu po karo. Nuolat ir
pilno laiko darbas.

MOKESTIS \$175 IKI \$200

PER MĖNESI.

Gee Lumber and Coal

Company

8100 SO. HOYNE.

REIKIA VYRŲ

PUNCH PRESS DARBAS

Taipgi reikia

MEDŽIO DARBININKŲ

ir kitokios rūšies patyrusių

ir nepatyrusių vyrų ir moterų.

NUOLAT DARBAS

ir geros darbo sąlygos.

GERA MOKESTIS

KROLL BROS.

Manufacturers of baby carriages

1801 So. Michigan Ave.

REIKALINGI ALUMINUM

CASTING TRIMMERS,

POLISHERS, CHIPPERS

SAND BLASTERS, GRINDERS,
DARBININKŲ, SAW MEN.

Pilno laiko darbas.

GERA MOKESTIS

BUTINA INDUSTRIJA.

Atsiskaitę 8 ryto iki 5 popiet. Šeštadienį iki 12 dienos. Atsiskaitę gimimo metrikus arba naturaliza-
cijos popierius.

2742 WEST 36th PLACE.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

A 3 STAR NAVY
E PLANT

Budavotojai mechanikų pakavimui
dalių visuose judėjimo įrengimuose
kurios vartoja musų jureivai ko-
vojantiuose laivuose.

REIKALINGI
DIRBTUVES DARBININKAI
MAŠINŲ OPERATORIŲ
DŽENITORIAI

Patyrimo nereikia.
GERA MOKESTIS PRADŽIOJE.
Dienų ir naktų darbas.
Dykai grupinės gyvybės apraudo-
planas. Laikas i pusę už virš 40
valandų. Jums patiks dirbti musų
puikioms organizacijoms tarpe.

Crane Packing Co.
1801 BELLE PLAINE AVE.

NAKTINIŲ VALYTOJŲ
Reikės plauti. Gera mokestis. Nuolat
darbas. Malonios darbo sąlygos.
Liberali nuolaida ant pirkinų. Atsiskai-
te employment office, 9-
taukštas.

THE FAIR

STATE AND ADAMS.

DIENINIŲ IR NAKTINIŲ

PORTERIŲ

Valyti, dulkinti, šluostyti ir bend-
ram prižiūrėjimo darbu. Geriausias
mokestis. Pastovus darbas. Atsiskai-
te employment office, 9 aukštas.

THE FAIR STORE

STATE AND ADAMS.

REIKIA LENTŲ PIAUSTYTOJŲ

Deutsch and Bauer,

1534 ALTGELD ST.

BAKER, pirmarankio prie duo-
nos i pyragaičių. 6 dienų savaitė.

Gera mokestis. 3455 W. North Ave.